

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៥០៩/០១៦

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៥ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងឧស្សាហកម្មរ៉ែនិងថាមពល
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីមាត្រាសាស្ត្រដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពី ថ្ងៃទី២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៩ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភា លើកទី២ នីតិកាលទី៤ និង ដែលព្រឹទ្ធសភាបាន យល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែអ្វីឡើយ កាល

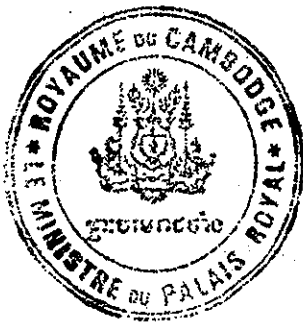
ថ្ងៃទី២៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ នាសម័យប្រជុំវិសាមញ្ញ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុង

ច្បាប់

ស្តីពី

បរិច្ឆេទសេវាស្ត្រីកម្ពុជា

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

ច្បាប់នេះមានគោលដៅ កំណត់អំពីយន្តការ និងវិធានគ្រប់គ្រងមាត្រាសាស្ត្រ ក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ២.-

ច្បាប់នេះមានគោលបំណង :

- ធានាឱ្យការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម មានភាពយុត្តិធម៌និងត្រឹមត្រូវ
- បង្កឱ្យការប្រើប្រាស់ ឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ មានភាពត្រឹមត្រូវសុចរិត
- ធានាផលប្រយោជន៍រវាងអ្នកផ្គត់ផ្គង់ និង អ្នកប្រើប្រាស់ ផលិតផលទំនិញ និង សេវាកម្ម
- ធានាធ្វើឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងនូវគុណភាពទំនិញ ផលិតផល សេវាកម្ម និង គ្រប់គ្រង
- កំណត់អត្តសញ្ញាណ និង លុបបំបាត់រាំងបច្ចេកទេស ដើម្បីឱ្យមានសុខដុម- សីយកម្មក្នុងសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្ម លើវិស័យនីត្យានុកូលមាត្រាសាស្ត្រ
- ធ្វើឱ្យមានជំនឿ និង ទំនុកចិត្តលើការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រក្នុង សកម្មភាពពាណិជ្ជកម្ម និង វិស័យផ្សេងៗទៀត ដើម្បីសុខភាព សុវត្ថិភាព និង បរិស្ថាន
- សម្រួលការអភិវឌ្ឍផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកទេស ដើម្បីភាពរីកចម្រើននៃ សេដ្ឋកិច្ច ។

មាត្រា ៣.-

ច្បាប់នេះ មានវិសាលភាពអនុវត្តជាអាទិ៍ ចំពោះការផលិត ការនាំចូល ការដាំឡើង ការប្រើប្រាស់ ការជួសជុល ការថែទាំ និង ការតាំងលក់ឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ នៅក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ៤.-

វាក្យស័ព្ទសំខាន់ៗដែលប្រើក្នុងច្បាប់នេះមានដូចតទៅ :

មាត្រាសាស្ត្រ សំដៅដល់វិទ្យាសាស្ត្រ និង ការគ្រប់គ្រងទម្ងន់និងរង្វាស់រង្វាល់ ។

ឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ សំដៅដល់ ឧបករណ៍ទម្ងន់ និង រង្វាស់រង្វាល់ដែលបម្រើឱ្យវិស័យមាត្រាសាស្ត្រ ។

រដ្ឋមន្ត្រី សំដៅដល់ រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យឧស្សាហកម្ម ដែលគ្រប់គ្រងរាល់សកម្មភាព និង សេវាកម្មពាក់ព័ន្ធនឹងមាត្រាសាស្ត្រក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ឯកតាទម្ងន់និងរង្វាស់ដែលបានអនុញ្ញាត សំដៅដល់ ឯកតាទម្ងន់ និង រង្វាស់រង្វាល់នៃមាត្រាសាស្ត្រ ។

ព្យាសកម្ម សំដៅដល់វិធីសាស្ត្រ និង បទប្បញ្ញត្តិនៃការងារក្រិតខ្នាតឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ។

មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យ សំដៅដល់ មន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ចដែលកំណត់ដោយច្បាប់នេះ ។

មរិក្ខារ សំដៅដល់សម្ភារៈសម្រាប់ថ្លឹង ឬ វាស់ វាល់ ឬ គ្រឿងផ្សេងសម្រាប់ឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ។

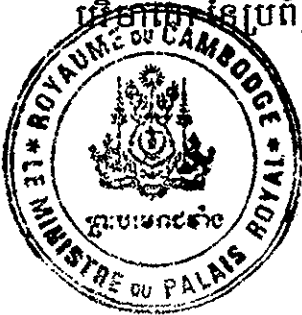
អ្នកនាំចូល សំដៅដល់ បុគ្គលដែលបានអនុញ្ញាតឱ្យនាំចូលនូវឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ។

ការត្រួតពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់លើកដំបូង សំដៅដល់ ការត្រួតពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់លើឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រថ្មី ឬ ដែលបានជួសជុលរួច មុនពេលដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ ។

ការត្រួតពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ក្នុងពេលប្រើប្រាស់ សំដៅដល់ បណ្តាប្រភេទនៃការត្រួតពិនិត្យ ផ្ទៀងផ្ទាត់ឧបករណ៍ទម្ងន់ និង រង្វាស់រង្វាល់ ដែលបានត្រួតពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់លើកដំបូងរួចហើយ និង កំពុងប្រើប្រាស់ ។

ឧបករណ៍វាស់វែង សំដៅដល់ ឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រសម្រាប់ប្រើប្រាស់រក

ប្រើប្រាស់នៃប្រព័ន្ធឯកតាចំណុះវត្តភារ ប្រវែង សម្ពាធ សំឡេង ពន្លឺ ថាមពល ។ល។

ការអនុម័តគំរូ សំដៅដល់ ការអនុម័តលើគំរូជាក់លាក់ណាមួយនៃឧបករណ៍ មាត្រាសាស្ត្រ សម្រាប់ដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ បន្ទាប់ពីបានសាកល្បងឧបករណ៍មួយ ឬ ច្រើនស្រប តាមការតម្រូវដែលបានកំណត់ ។

សញ្ញាផ្សំឡូតូដៃលទ្ធកម្ម សំដៅដល់ សញ្ញាសម្គាល់ដែលកំណត់ដោយ រដ្ឋមន្ត្រី ស្របតាមច្បាប់នេះ ។

មន្ទីរពិសោធន៍ដៃលទ្ធកម្ម សំដៅដល់ មន្ទីរពិសោធន៍ជាតិ ឬ មន្ទីរពិសោធន៍ របស់ប្រទេសណាមួយ ឬ មន្ទីរពិសោធន៍អន្តរជាតិណាមួយដែលកំណត់ដោយរដ្ឋមន្ត្រី ។

ពាណិជ្ជកម្ម សំដៅដល់ ទំនាក់ទំនង ឬ កិច្ចសន្យាកិច្ចព្រមព្រៀង ការលក់ ការ ទិញ យោងតាមមាត្រា ១៩ នៃច្បាប់នេះ និង រាប់បញ្ចូលទាំងការវេចខ្ចប់ទំនិញ នៅក្នុងព្រះរា- ជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ស្តង់ដារមាត្រាសាស្ត្រ សំដៅដល់ ឧបករណ៍ខ្នាតគំរូមាត្រាសាស្ត្រ ។

ស្តង់ដារគោលជាតិ សំដៅដល់ ស្តង់ដារថ្នាក់ខ្ពស់បំផុតរបស់ជាតិ ដែលភាពត្រឹម ត្រូវរបស់វាត្រូវបានព្យាសកម្មនិងទទួលស្គាល់ដោយមន្ទីរពិសោធន៍ណាមួយដែលកំណត់ដោយ រដ្ឋមន្ត្រី ។

ស្តង់ដារបន្ទាប់ សំដៅដល់ ស្តង់ដារថ្នាក់ទី ២ ដែលភាពត្រឹមត្រូវរបស់វាត្រូវបាន ព្យាសកម្ម ដោយស្តង់ដារគោលជាតិ ឬ ស្តង់ដារកម្រិតខ្ពស់ជាង ។

ស្តង់ដារប្រតិបត្តិ សំដៅដល់ ស្តង់ដារថ្នាក់ទី ៣ ដែលភាពត្រឹមត្រូវរបស់វាត្រូវ បានព្យាសកម្ម ដោយស្តង់ដារបន្ទាប់ ឬ ស្តង់ដារកម្រិតខ្ពស់ជាង ។

បុគ្គល សំដៅដល់ នីតិបុគ្គល ឬ រូបវន្តបុគ្គល ។

ពាណិជ្ជសញ្ញា សំដៅដល់ ម៉ាកដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់សេវា ហៅថាសេវាសញ្ញា មាត្រាសាស្ត្រ ។

ជំពូកទី ២
សេចក្តីចម្លងច្បាប់មាត្រាសាស្ត្រ

មាត្រា ៥.-

ត្រូវបានបង្កើតអង្គភាពមួយមានឈ្មោះថា **មជ្ឈមណ្ឌលមាត្រាសាស្ត្រជាតិ** សរសេរជា
អក្សរកាត់ **ម.ម.ជ** សម្រាប់គ្រប់គ្រងរាល់សកម្មភាព និង សេវាកម្មពាក់ព័ន្ធនឹងការងារមាត្រា
សាស្ត្រ ជាអាទិ៍ វិទ្យាសាស្ត្រមាត្រាសាស្ត្រ មាត្រាសាស្ត្រឧស្សាហកម្ម និង នីត្យានុកូលមាត្រា
សាស្ត្រ ស្របតាមគោលនយោបាយជាតិផ្នែកមាត្រាសាស្ត្រ ។ **ម.ម.ជ** ស្ថិតនៅក្រោមក្រសួង
ទទួលបន្ទុកវិស័យឧស្សាហកម្ម មានឋានៈស្មើនឹងអគ្គនាយកដ្ឋាន និង មានត្រាសម្គាល់របស់
ខ្លួនមួយដោយឡែក ។

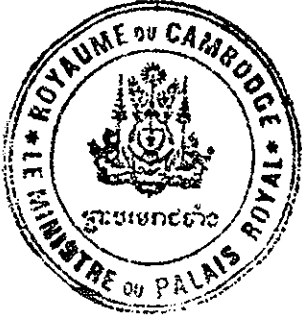
ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់មជ្ឈមណ្ឌលមាត្រាសាស្ត្រជាតិ ត្រូវកំណត់ដោយ
អនុក្រឹត្យ ។

ជំពូកទី ៣
ប្រព័ន្ធឯកតាមាត្រាសាស្ត្រជាតិស្របច្បាប់

មាត្រា ៦.-

ប្រព័ន្ធឯកតាមាត្រាសាស្ត្រជាតិស្របច្បាប់ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបាន
កំណត់ដូចមានចែងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី ១ និង ឧបសម្ព័ន្ធទី ២ ក្នុងច្បាប់នេះ ។

ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធឯកតា ក្រៅពីប្រព័ន្ធឯកតាមាត្រាសាស្ត្រជាតិស្របច្បាប់ ដូចចែង
ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី ១ និង ឧបសម្ព័ន្ធទី ២ ត្រូវមានប្រកាសស្តីពីសមមូលនៃប្រព័ន្ធឯកតានោះ
ដោយរដ្ឋមន្ត្រី ។

ជំពូកទី ៤

ស្តង់ដារនៃឯកតាមាត្រាសាស្ត្រ

មាត្រា ៧._

ស្តង់ដារមាត្រាសាស្ត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជាប្រភេទ ដូចតទៅ :

- ស្តង់ដារគោលជាតិ
- ស្តង់ដារបន្ទាប់
- ស្តង់ដារប្រតិបត្តិ ។

មាត្រា ៨._

ត្រូវចាត់ទុកស្តង់ដារគោលជាតិ ម៉ែត្រ និង ស្តង់ដារគោលជាតិ គីឡូក្រាម ជាស្តង់ដារនៃឯកតាមូលដ្ឋានជាតិ ។

នៅពេលណាមួយ ប្រសិនបើពិនិត្យឃើញថាចាំបាច់ រដ្ឋមន្ត្រីត្រូវរៀបចំស្តង់ដារនៃឯកតាមាត្រាសាស្ត្រផ្សេងទៀត ជាស្តង់ដារនៃឯកតាមូលដ្ឋានជាតិ ។

មាត្រា ៩._

រាល់ប្រភេទស្តង់ដារ ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៧ នៃច្បាប់នេះ និង ស្តង់ដារ យោងទៅតាមពហុគុណ ឬ អនុពហុគុណ នៃឯកតាមាត្រាសាស្ត្រ ត្រូវគោរពតាមលក្ខខណ្ឌជាក់លាក់ដោយកំណត់ វត្ថុធាតុផ្សំ និង បទបញ្ជាបច្ចេកទេសនៃការផលិត ធានាការប៉ះទង្គិច មេកានិច បរិយាកាសជុំវិញ និង ប្រភពនៃភាពលំអៀងផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ១០._

ស្តង់ដារគោលជាតិចែងក្នុងមាត្រា ៧ និង មាត្រា ៨ ខាងលើ មុននឹងយកមកប្រើប្រាស់ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវធ្វើព្យាសកម្មនិងធ្វើការបញ្ជាក់ទទួលស្គាល់នៅមន្ទីរពិសោធន៍ណាមួយដែលបានកំណត់ ។

មាត្រា ១១.-

ស្តង់ដារគោលជាតិ ត្រូវកំណត់ដោយព្រះរាជក្រឹត្យ និងត្រូវចុះផ្សាយក្នុងរាជកិច្ច ។
ស្តង់ដារគោលជាតិ ត្រូវតម្កល់ទុកនៅមជ្ឈមណ្ឌលមាត្រាសាស្ត្រជាតិ ។

មាត្រា ១២.-

រដ្ឋមន្ត្រីត្រូវចាត់ឱ្យធ្វើល្បាសកម្មស្តង់ដារគោលជាតិ យ៉ាងតិចមួយដង ក្នុងរយៈពេល ១០ (ដប់) ឆ្នាំ នៅមន្ទីរពិសោធន៍ណាមួយដែលបានកំណត់ ។

នៅពេលស្តង់ដារគោលជាតិ ត្រូវបញ្ជូនទៅធ្វើល្បាសកម្ម នៅមន្ទីរពិសោធន៍ណាមួយ ដែលបានកំណត់ រដ្ឋមន្ត្រីត្រូវចាត់យកស្តង់ដារបន្ទាប់ណាមួយ មកធ្វើជាស្តង់ដារជំនួសឱ្យ ស្តង់ដារគោលជាតិ ហើយតម្កល់ទុកនៅមជ្ឈមណ្ឌលមាត្រាសាស្ត្រជាតិ ។ ស្តង់ដារបន្ទាប់នេះ នឹងត្រូវចាត់ទុកជាស្តង់ដារគោលជាតិបណ្តោះអាសន្ន ។

មាត្រា ១៣.-

ស្របតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ រដ្ឋមន្ត្រីត្រូវចម្លងពីស្តង់ដារគោលជាតិ ដើម្បីប្រកាសស្តង់ដារបន្ទាប់ ។ ស្តង់ដារចម្លងនេះត្រូវមានលក្ខណៈបច្ចេកទេស សម្ភារៈ រូបរាង ដូចស្តង់ដារគោលជាតិ ។

ស្តង់ដារបន្ទាប់ ត្រូវកំណត់និងទទួលស្គាល់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ទទួលបន្ទុកវិស័យឧស្សាហកម្ម ។

មាត្រា ១៤.-

ស្តង់ដារបន្ទាប់ ត្រូវបានរក្សាទុកនៅមជ្ឈមណ្ឌលមាត្រាសាស្ត្រជាតិ ឬ នៅសាខា ម.ខ និង ត្រូវធ្វើល្បាសកម្មជាមួយស្តង់ដារគោលជាតិយ៉ាងតិចមួយដងក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ

មាត្រា ១៥.-

ក្នុងករណីដែលការធ្វើល្បាសកម្ម បង្ហាញឱ្យឃើញថា ស្តង់ដារបន្ទាប់ មានលក្ខណៈខុសគ្នាពីច្បាប់នេះ រដ្ឋមន្ត្រីត្រូវចេញប្រកាសបដិសេធ និង ឈប់ឱ្យប្រើប្រាស់ស្តង់ដារ

បន្ទាប់នោះ រួចចុះផ្សាយក្នុងរាជកិច្ច ។

មាត្រា ១៦._

ស្តង់ដារប្រតិបត្តិ ត្រូវកំណត់ និង ទទួលស្គាល់ដោយវិញ្ញាបនបត្ររបស់ប្រធានមជ្ឈមណ្ឌលមាត្រាសាស្ត្រជាតិ ។

ស្តង់ដារប្រតិបត្តិត្រូវតែម្តង និងមានលក្ខណៈបច្ចេកទេស សម្ភារៈ រូបរាង ដូចស្តង់ដារបន្ទាប់ ។

មាត្រា ១៧._

ស្តង់ដារប្រតិបត្តិដែលមានលក្ខណៈបច្ចេកទេស សម្ភារៈ រូបរាង តាមការ ដូចបានកំណត់ក្នុងមាត្រា ១៦ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាត់ទុកថា មានភាពត្រឹមត្រូវ លើកលែងតែមានភស្តុតាងផ្ទុយ ។

មាត្រា ១៨._

ប្រធានមជ្ឈមណ្ឌលមាត្រាសាស្ត្រជាតិ ត្រូវចាត់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យ ដើម្បីថែរក្សាការពាររាល់ស្តង់ដារប្រតិបត្តិ និង ធ្វើល្យាសកម្មជាមួយស្តង់ដារបន្ទាប់ជាប្រចាំ រយៈពេល ២ (ពីរ) ឆ្នាំម្តង ។

ជំពូកទី ៥

ការធ្វើប្រតិបត្តិប្រព័ន្ធឯកតាមាត្រាសាស្ត្រដែលបានអនុញ្ញាត

មាត្រា ១៩._

រាល់កិច្ចសន្យា កិច្ចព្រមព្រៀង ឬ ទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្ម ពាក់ព័ន្ធនឹងទំនិញ ឬ វត្ថុផ្សេងៗដែលត្រូវបានផលិត ទិញ លក់ ជួល ប្រគល់ ទទួល ដឹកជញ្ជូន ថ្លឹង វាស់វែង គណនា ទូទាត់ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវតែប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធឯកតាមាត្រាសាស្ត្រជាតិស្របតាមប្រព័ន្ធឯកតាមាត្រាសាស្ត្រជាតិ ចែងក្នុងមាត្រា ៦ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ២០._

រាល់ពន្ធអាករ និង សេវាកម្ម ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យមាត្រាសាស្ត្រ ដែលត្រូវទូទាត់ ឬ ត្រូវប្រមូលនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើឯកតាមាត្រាសាស្ត្រ ដែលបានអនុញ្ញាត ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៦ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ២១._

រាល់ទំនិញផលិតនិងវេចខ្ចប់ សម្រាប់លក់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវធ្វើ ឡើងស្របតាមឯកតាណាមួយ នៃឯកតាមាត្រាសាស្ត្រ ដែលបានអនុញ្ញាត ដូចមានចែងក្នុង មាត្រា ៦ នៃច្បាប់នេះ ។

ការនាំចូលនូវរាល់ទំនិញផលិតនិងវេចខ្ចប់ ដែលមានលក្ខណៈ::មិនសមស្របនឹងច្បា នេះ អាចត្រូវបានអនុញ្ញាត ប្រសិនណា រាល់ទំនិញផលិតនិងវេចខ្ចប់នោះ ត្រូវដឹកជញ្ជូនជា លក្ខណៈឆ្លងកាត់ សម្រាប់ធ្វើការនាំចេញបន្តតែប៉ុណ្ណោះ ។

**ជំពូកទី ៦
ការធ្វើប្រែប្រួលឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ**

មាត្រា ២២._

ឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រទាំងអស់ សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្ម និង វិស័យផ្សេងៗទៀត នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវស្របតាមប្រព័ន្ធឯកតាមាត្រាសាស្ត្រ ជាតិស្របច្បាប់ ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី ១ និងឧបសម្ព័ន្ធទី ២ ។

មាត្រា ២៣._

ឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ដែលបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ ឬ កាន់កាប់សម្រាប់ប្រើប្រា ក្នុងសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្មបាន ត្រូវតែមានភាពត្រឹមត្រូវ ឬ សមមូលទៅនឹងប្រព័ន្ធឯកតា មាត្រាសាស្ត្រជាតិស្របច្បាប់ ដូចបានកំណត់ក្នុង ឧបសម្ព័ន្ធទី ១ និង ឧបសម្ព័ន្ធទី ២ នៃច្បា រាជកិច្ច លេខ ៧១ ច្បាប់ស្តីពីការប្រើប្រាស់ និង អក្សរ ច្បាស់លាស់ មិនអាចលុបបាននៅផ្ទៃខាងលើ

ចំហៀង នៃឧបករណ៍នោះ ។

លក្ខខណ្ឌនេះ មិនអនុវត្តចំពោះឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ដែលមានទំហំតូច មិនអាច ចារឹក លេខ និង អក្សរបាន ។

មាត្រា ២៤._

ឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រដែលអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ ឬ កាន់កាប់បានក្នុងសកម្មភាព ពាណិជ្ជកម្ម និង វិស័យផ្សេងទៀត ត្រូវតែមានការបញ្ជាក់សមត្ថភាព អប្បបរមា និង អតិបរមា អំពីទម្ងន់ និង/ឬ រង្វាស់រង្វាល់នៃឧបករណ៍នោះ ។

មាត្រា ២៥._

ឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ អាចលក់ ឬ ដាក់តាំងបាន លុះត្រាតែឧបករណ៍នោះមានពាណិជ្ជ សញ្ញា និងមានការបញ្ជាក់ពីការពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់លើកដំបូង របស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យនៃមជ្ឈ- មណ្ឌលមាត្រាសាស្ត្រជាតិ ។

មាត្រា ២៦._

ការឱ្យ ឬ វាស់ វាល់ទំនិញ ឬ ផលិតផលត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម :

ក-ក្នុងហាង ឃ្លាំង ទីផ្សារ ឬ កន្លែងសាធារណៈ ត្រូវឱ្យ ឬ វាស់ វាល់នៅចំពោះមុខ អ្នកទិញ លើកលែងតែការទិញលក់ទំនិញ ឬ ផលិតផលធ្វើតាមរូបភាពផ្សេងទៀត ។

ខ-កថាខណ្ឌ ក នៃមាត្រានេះ មិនអនុវត្តទៅលើទំនិញដែលរេចខ្ចប់ហើយ លើក លែងតែមានសំណូមពរពីអ្នកទិញ ។

ជំពូកទី ៧

ការផ្ទៀងផ្ទាត់ និង ការដាក់សញ្ញាត្រួតពិនិត្យលើឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ

មាត្រា ២៧._

ឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រទាំងអស់ សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្ម និង

វិស័យផ្សេងៗទៀត ដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ២៨ នៃច្បាប់នេះត្រូវ :

ក-គោរពតាមការអនុម័តគំរូ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៣២ នៃច្បាប់នេះ

ខ-គោរពតាមការត្រួតពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់លើកដំបូង ដែលត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី

គ-គោរពតាមការត្រួតពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ក្នុងពេលប្រើប្រាស់ ដែលត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី

ឃ-គោរពតាមការត្រួតពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ បន្ទាប់ពីការជួសជុល ឬ ការកែតម្រូវរួច ។

មាត្រា ២៨._

ឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ សម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅក្នុងវិស័យដូចខាងក្រោម ត្រូវគោរពតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៧ នៃច្បាប់នេះ :

ក-ឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រជាក់លាក់ដែលបានបញ្ញត្ត សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងវិស័យសុខភាពសាធារណៈ

ខ-ឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រជាក់លាក់ដែលបានបញ្ញត្ត សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងសេវាកម្មប្រៃសណីយ៍

គ-ឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រជាក់លាក់ដែលបានបញ្ញត្ត សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងវិស័យអគ្គិសនី ឧស្ម័ន និង ទឹក

ឃ-ឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រជាក់លាក់ដែលបានបញ្ញត្ត សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម វិស្វកម្ម ឬ វិស័យផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ២៩._

ការត្រួតពិនិត្យឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ និង សេវាកម្មមាត្រាសាស្ត្រ ត្រូវអនុវត្តដូចខាង

ក-មជ្ឈមណ្ឌលមាត្រាសាស្ត្រជាតិ ត្រូវកំណត់ពេលវេលា និង ទីកន្លែងដែលត្រូវ ត្រួតពិនិត្យ និង ផ្ទៀងផ្ទាត់

ខ-មុននឹងអនុវត្តការត្រួតពិនិត្យ មជ្ឈមណ្ឌលមាត្រាសាស្ត្រជាតិ ត្រូវធ្វើសេចក្តី ជូនដំណឹងជាសាធារណៈ

គ-ដោយអនុវត្តប្រកាស ឬ បទបញ្ជាកំណត់ដោយរដ្ឋមន្ត្រី មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យត្រូវ ប្រើប្រាស់ស្តង់ដារប្រតិបត្តិសម្រាប់អនុវត្តតាមពេលវេលានិងទីកន្លែង ដែលបានកំណត់

ឃ-ការត្រួតពិនិត្យឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ និង សេវាកម្មមាត្រាសាស្ត្រ ដែល មានចែងក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវគិតថ្លៃសេវា តាមការកំណត់ដោយប្រកាសរួម របស់រដ្ឋមន្ត្រី ទទួលបន្ទុកវិស័យឧស្សាហកម្ម និង រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៣០.-

ការដាក់សញ្ញាត្រួតពិនិត្យលើឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ត្រូវអនុវត្ត ដូចខាងក្រោម :

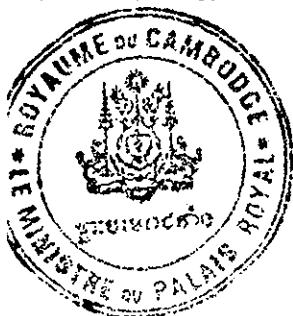
ក-អនុលោមតាមមាត្រា ២៩ នៅពេលដែលពិនិត្យឃើញថា ឧបករណ៍មាត្រា- សាស្ត្រ មានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវស្របតាមប្រកាស និង បទបញ្ជានានារបស់រដ្ឋមន្ត្រី មន្ត្រីត្រួត ពិនិត្យត្រូវដាក់សញ្ញាត្រួតពិនិត្យលើឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ តាមរបៀប និង សញ្ញាផ្ទៀងផ្ទាត់ ដែលបានកំណត់

ខ-មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យ មិនត្រូវដាក់សញ្ញាត្រួតពិនិត្យលើឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ដែលមិនមានភាពត្រឹមត្រូវ តាមប្រកាស និង បទបញ្ជានានាឡើយ

គ-មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យ អាចដាក់សញ្ញាត្រួតពិនិត្យលើឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្របាន លុះត្រាតែ :

១-ឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រនោះ ជាប្រភេទដែលបានអនុញ្ញាត

២-បានត្រួតពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ ដោយធ្វើការប្រៀបធៀបជាមួយនឹងស្តង់ដារ ប្រតិបត្តិ ឬ ស្តង់ដារកម្រិតខ្ពស់ជាង ។

មាត្រា ៣១._

ឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រដែលបានដាក់សញ្ញាត្រួតពិនិត្យ ដោយមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យ ស្របតាម ការកំណត់នៃច្បាប់នេះ អាចយកទៅប្រើប្រាស់បានគ្រប់ទីកន្លែងក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ៣២._

ការអនុម័តគំរូនៃឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ត្រូវមានលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម :

ក-ឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២៧ និង មាត្រា ២៨ នៃច្បាប់ នេះ ត្រូវអនុវត្តតាមគំរូដែលអនុម័តដោយប្រធានមជ្ឈមណ្ឌលមាត្រាសាស្ត្រជាតិ ស្របតាម ប្រភេទ និង ដែនកម្រិតនៃលំអៀង ដូចដែលបានកំណត់ ។ ការត្រួតពិនិត្យ និង ការអនុម័តគំរូ ត្រូវគិតថ្លៃសេវាតាមការកំណត់ ដោយប្រកាសរួមរបស់រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យឧស្សាហកម្ម និង រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ

ខ-ឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រណាមួយ ដែលបានអនុម័តកន្លងមកហើយ ប្រសិន បើពិនិត្យលើកក្រោយឃើញថា មានភាពមិនត្រឹមត្រូវ ប្រធានមជ្ឈមណ្ឌលមាត្រាសាស្ត្រជាតិ មានសិទ្ធិលុបការអនុម័តពីមុននោះ ហើយត្រូវជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដល់ម្ចាស់ ឧបករណ៍នោះ ។ ក្នុងរយៈពេល ៣០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីការជូនដំណឹង ម្ចាស់ឧបករណ៍មានសិទ្ធិតវ៉ា ដើម្បីស្នើសុំពិនិត្យបញ្ជាក់ ។ ផុតកំណត់តវ៉ានេះ ការលុបការអនុម័ត គំរូត្រូវចាត់ទុកជាបាន ការតាមផ្លូវច្បាប់ ។

ជំពូកទី ៨

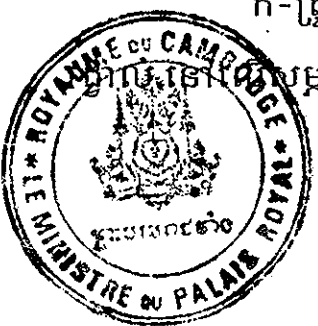
លក្ខខណ្ឌនៃទំនិញវេចខ្ចប់

មាត្រា ៣៣._

រាល់ទំនិញវេចខ្ចប់ សម្រាប់លក់ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវគោរពតាមលក្ខខណ្ឌ សំខាន់ៗដូចតទៅ :

ក-ត្រូវបញ្ជាក់អំពីបរិមាណសុទ្ធ និង ធានាភាពត្រឹមត្រូវនៃទម្ងន់ និង រង្វាស់

ត្រូវបញ្ជាក់ទៅប្រមូលនូវទំនិញនោះ

ខ-ត្រូវគោរពតាមប្រព័ន្ធឯកតាមត្រាសាស្ត្រជាតិ ស្របច្បាប់ដូចមានបញ្ជាក់ ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី ១ និង ឧបសម្ព័ន្ធទី ២ នៃច្បាប់នេះ

គ-ត្រូវធ្វើ ឬ រៀបចំឡើង តាមការបញ្ជាក់ជាលក្ខណៈដើមនៃគំរូ ដែលបាន អនុម័តពីទម្ងន់ ឬ រង្វាស់រង្វាល់

ឃ-ត្រូវបញ្ជាក់ឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានរបស់អ្នកផលិត ឬ អ្នកវេចខ្ចប់ ឬ ពាណិជ្ជ- សញ្ញា ដើម្បីធានាការច្បាស់លាស់ ។

លក្ខខណ្ឌលំអិតនៃទំនិញវេចខ្ចប់ ដែលទាក់ទងដល់ផ្នែកមាត្រាសាស្ត្រ នឹងត្រូវកំណត់ ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ។

ជំពូកទី ៩

ការផលិត និង ការជួសជុលឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ

មាត្រា ៣៤.-

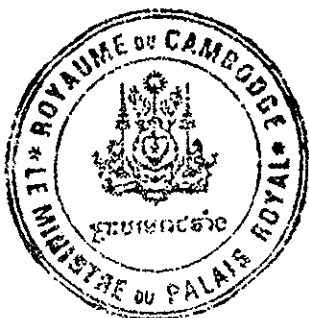
បែបបទនៃការផលិត និង ការជួសជុល ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម :

ក-ការផលិត និង ការជួសជុលឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ត្រូវមានអាជ្ញាប័ណ្ណ ដែលចេញដោយប្រធានមជ្ឈមណ្ឌលមាត្រាសាស្ត្រជាតិ

ខ-អាជ្ញាប័ណ្ណត្រូវធ្វើឡើងតាមទម្រង់បែបបទ និង លក្ខខណ្ឌ និង ត្រូវមាន សុពលភាព

គ-ទម្រង់បែបបទ និង លក្ខខណ្ឌនៃការចេញអាជ្ញាប័ណ្ណ ត្រូវកំណត់ដោយ ប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី

ឃ-រាល់អាជ្ញាប័ណ្ណត្រូវគិតថ្លៃសេវា តាមការកំណត់ដោយប្រកាសរួមរបស់រដ្ឋ មន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យឧស្សាហកម្ម និង រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៣៥.-

អ្នកផលិតឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រត្រូវគោរពតាមបទប្បញ្ញត្តិនិងលក្ខខណ្ឌ ដូចតទៅ :

- ក-ត្រូវបញ្ជាក់អំពីសមត្ថភាពរបស់ខ្លួន ឬ សមត្ថភាពបុគ្គលដែលខ្លួនប្រើប្រាស់ ចាត់តាំងឱ្យផលិតឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ដែលខ្លួនមានបំណងផលិត
- ខ-ត្រូវបញ្ជាក់ឧបករណ៍ បរិក្ខារ បរិធាន និងមធ្យោបាយផ្សេងទៀត តាមការ កំណត់ សម្រាប់ធ្វើការផលិតឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រនោះ
- គ-ត្រូវដាក់គំនូសបច្ចេកទេស និង គំរូឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ដែលខ្លួនមាន បំណងផលិត ជូនប្រធានមជ្ឈមណ្ឌលមាត្រាសាស្ត្រជាតិ ដើម្បីអនុម័ត ។

មាត្រា ៣៦.-

អ្នកជួសជុលឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ត្រូវគោរពតាមបទប្បញ្ញត្តិនិងលក្ខខណ្ឌ ដូច តទៅ :

- ក-ត្រូវបញ្ជាក់អំពីសមត្ថភាពរបស់ខ្លួន ឬ សមត្ថភាពបុគ្គលដែលខ្លួនប្រើប្រាស់ ចាត់តាំងឱ្យជួសជុលឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ដែលខ្លួនមានបំណងជួសជុល
- ខ-ត្រូវបញ្ជាក់ឧបករណ៍ បរិក្ខារ បរិធាន និង មធ្យោបាយផ្សេងទៀតតាមការ កំណត់ សម្រាប់ធ្វើការជួសជុលឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រនោះ ។

មាត្រា ៣៧.-

មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យ ត្រូវប្រើប្រាស់ស្តង់ដារប្រតិបត្តិ ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា១៦ និង មាត្រា ១៨ នៃច្បាប់នេះ សម្រាប់ធ្វើការត្រួតពិនិត្យ ។

ពេលបំពេញភារកិច្ច មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យ ត្រូវគោរពតាមបទប្បញ្ញត្តិ និង លក្ខខណ្ឌ ដូច តទៅ :

- ក-មិនត្រូវទាញយកផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន ពីការបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួនឡើយ
- ខ-មិនត្រូវជួសជុល ផ្លាស់ប្តូរទម្ងន់ ឬ រង្វាស់រង្វាល់ ឬ កែតម្រូវ ឧបករណ៍មាត្រា ការកែតម្រូវទម្ងន់និងរង្វាស់រង្វាល់ និង ឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ត្រូវធ្វើនៅ

កន្លែងណាមួយ ដែលមានការអនុញ្ញាតពីប្រធានមជ្ឈមណ្ឌលមាត្រាសាស្ត្រជាតិ ។

មាត្រា ៣៨.-

មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យនៃមជ្ឈមណ្ឌលមាត្រាសាស្ត្រជាតិ ត្រូវរក្សាទុកនូវបញ្ជីតាមដានការត្រួតពិនិត្យ តាមទម្រង់ដែលបានកំណត់ ហើយនៅក្នុងបញ្ជីនោះ ត្រូវចុះនូវរាល់សកម្មភាពដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួនស្របតាមច្បាប់នេះ ។

ជំពូកទី ១០

ទោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៣៩.-

ជនណាដែលប្រើប្រាស់ ឬ កាន់កាប់សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្ម នូវឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រដែលមិនមានពាណិជ្ជសញ្ញា ត្រូវទទួលការព្រមាន ឬ ពិន័យអន្តរការណ៍ក្នុងមួយគ្រឿងជាប្រាក់ពី ១០.០០០(មួយម៉ឺន)រៀល ទៅ ៥០០.០០០(ប្រាំសែន)រៀល ។

ក្នុងករណីមិនរាងចាល ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ជាប្រាក់ទ្វេដង ។

មាត្រា ៤០.-

ជនណាដែលលក់ ដាក់តាំងដើម្បីលក់ ដើម្បីចែកចាយ ឬ ដើម្បីជួលនូវឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ដែលមិនមានពាណិជ្ជសញ្ញា ត្រូវទទួលការពិន័យអន្តរការណ៍ក្នុងមួយគ្រឿងជាប្រាក់ពី ៥០.០០០(ប្រាំម៉ឺន)រៀល ទៅ ១.០០០.០០០(មួយលាន)រៀល ។

ក្នុងករណីមិនរាងចាល ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ជាប្រាក់ទ្វេដង ។

មាត្រា ៤១.-

ជនណាដែលប្រើប្រាស់ ឬ កាន់កាប់សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្ម ឬ ដើម្បីលក់ ឬ ដើម្បីចែកចាយ នូវឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ដែលមិនបានដាក់

សញ្ញាត្រួតពិនិត្យ ដោយមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យ ត្រូវទទួលការព្រមាន ឬ ពិន័យអន្តរការណ៍ក្នុងមួយ គ្រឿង ជាប្រាក់ពី ១០.០០០ (មួយម៉ឺន)រៀល ទៅ ៥០០.០០០ (ប្រាំសែន) រៀល ។

ក្នុងករណីមិនរាងចាល ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ជាប្រាក់ទ្វេដង ។

មាត្រា ៤២.-

ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ជាប្រាក់ពី ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល ទៅ ៥.០០០.០០០ (ប្រាំលាន) រៀល ចំពោះជនណាដែល :

ក-នាំចូល និង/ឬ ផលិតឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ដោយមិនអនុវត្តតាមគំរូដែល អនុម័តពី ទម្ងន់ និង រង្វាស់រង្វាល់ ឬ គ្មានការអនុម័តគំរូ ឬ

ខ-ផលិត និង/ឬ ជួសជុលឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ដែលគ្មានអាជ្ញាប័ណ្ណ ដែល ចេញដោយមជ្ឈមណ្ឌលមាត្រាសាស្ត្រជាតិ ឬ

គ-កាន់អាជ្ញាប័ណ្ណ តែបំពានលើលក្ខខណ្ឌ ដែលមានចែងនៅក្នុងអាជ្ញាប័ណ្ណ ។
ក្នុងករណីមិនរាងចាល ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ជាប្រាក់ទ្វេដង ។

មាត្រា ៤៣.-

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៦ (ប្រាំមួយ)ថ្ងៃ ទៅ ១ (មួយ) ខែ ឬ ពិន័យជាប្រាក់ ពី ១.០០០.០០០ (មួយលាន)រៀល ទៅ ៥.០០០.០០០ (ប្រាំលាន)រៀល ចំពោះជនណាដែល នាំចូល និង/ឬ ផលិតឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ដោយប្រើពាណិជ្ជសញ្ញាភ្លែងក្លាយ ។

ក្នុងករណីមិនរាងចាល ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ និង/ឬ ពិន័យជាប្រាក់ទ្វេដង ។

មាត្រា ៤៤.-

ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ជាប្រាក់ពី ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល ទៅ ៥.០០០.០០០ (ប្រាំលាន) រៀល ចំពោះជនណាដែល :

ក-ប្រើប្រាស់ ឬ កាន់កាប់សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្ម ឬ លក់ ដាក់បញ្ចូលកម្រៃ ឬ ដើម្បីចែកចាយនូវឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ដែលមានពាណិជ្ជសញ្ញា

ដែលមិនបានដាក់ជា ជាពាណិជ្ជសញ្ញាភ្លែងក្លាយ ឬ

ខ-ដកចេញ ឬ ប្តូរសញ្ញាត្រួតពិនិត្យ ដែលបានដាក់ដោយមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យលើ
 ឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ហើយដាក់បញ្ចូលសញ្ញានោះលើឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រផ្សេងទៀត ។
 ក្នុងករណីមិនរាងចាល ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ជាប្រាក់ទ្វេដង ។

មាត្រា ៤៥._

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៦ (ប្រាំមួយ) ថ្ងៃ ទៅ ១ (មួយ) ខែ និង/ឬ ពិន័យជាប្រាក់
 ពី ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល ទៅ ៥.០០០.០០០ (ប្រាំលាន) រៀល ចំពោះជនណាដែល :

ក-បង្កើន បន្ថយ ឬ បន្តិ ទម្ងន់ ឬ រង្វាស់រង្វាល់នៃឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រដែល
 បានដាក់សញ្ញាត្រួតពិនិត្យ ឬ

ខ-ប្រើប្រាស់ ឬ កាន់កាប់សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្ម ឬ លក់
 ដាក់តាំងដើម្បីលក់ ឬ ដើម្បីចែកចាយនូវឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រដែលខ្លួនបានដឹងថាបាន
 បង្កើន បន្ថយ ឬ បន្តិ ។

ក្នុងករណីមិនរាងចាលត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ និង/ឬ ពិន័យជាប្រាក់ទ្វេដង ។

មាត្រា ៤៦._

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៦ (ប្រាំមួយ) ថ្ងៃ ទៅ ១ (មួយ) ខែ និង/ឬ ពិន័យជាប្រាក់
 ពី ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល ទៅ ៥.០០០.០០០ (ប្រាំលាន) រៀល ចំពោះជនណាដែល :

ក-ធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដោយក្លែងបន្លំ មិនត្រឹមត្រូវ ឬ មិនពិតអំពីលេខ បរិមាណ
 រង្វាស់រង្វាល់ ឬ គណនាថ្លៃសេវាកម្ម ដែលខ្លួនត្រូវផ្តល់ទៅតាមទម្ងន់ ឬ រង្វាស់រង្វាល់ ដែល
 បានព្រមព្រៀងគ្នា

ខ-លក់ ឬ ប្រគល់ទំនិញទៅឱ្យអ្នកទិញដោយមានបរិមាណ ឬ រង្វាស់រង្វាល់តិច
 ជាងបរិមាណដែលបានព្រមព្រៀងគ្នា ។

ក្នុងករណីមិនរាងចាល ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ និង/ឬ ពិន័យជាប្រាក់ទ្វេដង ។

មាត្រា ៤៧.-

ជនណាដែលផ្គត់ផ្គង់ លក់ ឬ ដាក់តាំងលក់នូវទំនិញវេចខ្ចប់ដែលបំភាន់អំពីលក្ខណៈ ទម្ងន់ ឬ រង្វាស់រង្វាល់ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៦ (ប្រាំមួយ) ថ្ងៃ ទៅ ១ (មួយ) ខែ និង/ឬ ពិន័យជាប្រាក់ពី ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល ទៅ ៥.០០០.០០០ (ប្រាំលាន) រៀល ។
ក្នុងករណីមិនរាងចាល ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ និង/ឬពិន័យជាប្រាក់ទ្វេដង ។

មាត្រា ៤៨.-

អ្នកនាំចូលទំនិញ ឬ អ្នកផលិតទំនិញវេចខ្ចប់ដែល :

ក-នាំចូល ឬ វេចខ្ចប់ទំនិញជាកញ្ចប់ផ្ទុយនឹងការតម្រូវនៃកថាខណ្ឌ ក នៃមាត្រា ៣៣ នៃច្បាប់នេះ

ខ-ខកខានមិនបានដាក់សញ្ញាជាឯកតា ដែលអនុញ្ញាតនៅលើសម្ភារៈវេចខ្ចប់រួច នូវចំនួនទម្ងន់សុទ្ធ ឬ រង្វាស់រង្វាល់ ដែលមានបញ្ជាក់លើសម្ភារៈវេចខ្ចប់នៅក្នុងកញ្ចប់នោះ ឬ

គ-ខកខានមិនបានបង្ហាញឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានរបស់អ្នកផលិត ឬ អ្នកនាំចូល ឬ សញ្ញាសម្គាល់សម្រាប់កំណត់អត្តសញ្ញាណនៃឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋាន ។

ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ជាប្រាក់ពី ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល ទៅ ៥.០០០.០០០ (ប្រាំលាន) រៀល ។

ក្នុងករណីមិនរាងចាល ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ជាប្រាក់ទ្វេដង ហើយទំនិញដែលជា កម្មវត្ថុនៃបទល្មើសត្រូវរឹបអូស ។

មាត្រា ៤៩.-

ជនណាដែលលក់ ឬ ដាក់លក់នូវទំនិញវេចខ្ចប់ ដែលមិនមានដាក់ចំនួនទម្ងន់ ឬ រង្វាស់ រង្វាល់លើសម្ភារៈវេចខ្ចប់នូវឯកតាដែលមានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី ១ និងឧបសម្ព័ន្ធទី ២ ត្រូវ ព្រមាន ឬ ពិន័យអន្តរការណ៍ជាប្រាក់ពី ១០.០០០ (មួយម៉ឺន) រៀល ទៅ ៥០០.០០០ (ប្រាំសែន) រៀល ។

ក្នុងករណីមិនរាងចាល ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ជាប្រាក់ទ្វេដង ។

មាត្រា ៥០.-

ជនណា ដែលរារាំង ឬ បដិសេធមិនឱ្យ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យអនុវត្តសិទ្ធិក្នុងប្រតិបត្តិការដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ ត្រូវព្រមាន ឬ ពិន័យអន្តរការណ៍ ជាប្រាក់ចំនួនពី ១.០០០.០០០ (មួយលាន)រៀល នៅ ៥.០០០.០០០ (ប្រាំលាន)រៀល ។

ក្នុងករណីមិនរាងចាល ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ជាប្រាក់ទ្វេដង ។

មាត្រា ៥១.-

មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យណាដែលបំពានលើមាត្រាណាមួយនៃច្បាប់នេះ ជាអាទិ៍លើបទបញ្ញត្តិទាក់ទងនឹងការត្រួតពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ឬ សេវាមាត្រាសាស្ត្រ ត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មខាងវិន័យ តាមច្បាប់ស្តីពីសហលក្ខន្តិកៈមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល ។

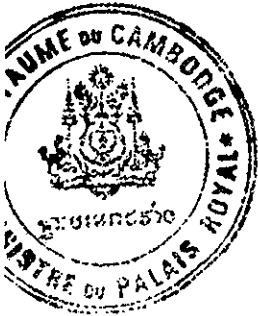
ទណ្ឌកម្មខាងវិន័យនេះ មិនមែនជាឧបសគ្គដល់ការធ្វើបណ្តឹងអាជ្ញាទេ ប្រសិនបើមានបទល្មើសណាមួយត្រូវបានប្រព្រឹត្ត ។

មាត្រា ៥២.-

ស្របតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ នៅពេលដែលមានបទល្មើសណាមួយត្រូវបានប្រព្រឹត្តនិយោជិតរបស់សហគ្រាសផលិត ឬ ពាណិជ្ជករ បទល្មើសនោះត្រូវបានចាត់ទុកថាបានប្រព្រឹត្តដោយអ្នកផលិត ឬ ពាណិជ្ជករនោះ លើកលែងតែមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថា បទល្មើសនោះត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងដោយអ្នកផលិត ឬ ពាណិជ្ជករ នោះពុំបានដឹង ឬ ពុំបានចូលរួម ។

មាត្រា ៥៣.-

ស្របតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ បទល្មើសត្រូវបានចាត់ទុកថា បានប្រព្រឹត្តដោយនីតិបុគ្គលប្រសិនបើនិយោជិត ភ្នាក់ងារ ឬ បុគ្គលិករបស់នីតិបុគ្គល ដែលធ្វើសកម្មភាពក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការងាររបស់ខ្លួន ឬ ដោយមានបញ្ជាពីនីតិបុគ្គល បានធ្វើសកម្មភាពដែលជាបទល្មើស ដូចមានចែងនៅក្នុងច្បាប់នេះ ហើយសកម្មភាពនោះត្រូវបានផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងនីតិបុគ្គលនោះ ។

ក៏ប៉ុន្តែនីតិបុគ្គល មិនត្រូវបានចាត់ទុកថា ប្រព្រឹត្តបទល្មើសទេ ប្រសិនបើមានភស្តុតាង បញ្ជាក់ថា បទល្មើសនោះត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងដោយខ្លួនពុំបានដឹង ឬ ពុំបានចូលរួម ។

មាត្រា ៥៤.-

មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យត្រូវមាននីតិសម្បទា ដើម្បីពិនិត្យបទល្មើសដូចមានចែងនៅក្នុងជំពូក ២៖ ។

សេចក្តីកំណត់ហេតុដែលបានធ្វើឡើង តាមកិច្ចអនុវត្តនៃកថាខណ្ឌខាងលើ ត្រូវបាន ចាត់ទុកថាបានការ ចំពោះតុលាការ រហូតមានភស្តុតាងផ្ទុយទៅវិញ ។

បទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៨២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវយកមក អនុវត្ត លើកលែងតែចំណុចដែលផ្ទុយពីការកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រានេះ ។

មាត្រា ៥៥.-

ទណ្ឌកម្ម ព្រមាន និង ពិន័យអន្តរការណ៍ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ ត្រូវអនុវត្តដោយ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យ ។

ករណីជនល្មើស មិនព្រមបង់ប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍ និងករណីវិបល្លាសទំនិញ មជ្ឈ- មណ្ឌលមាត្រាសាស្ត្រជាតិ ត្រូវបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ច ។

**ជំពូកទី ១១
អន្តរប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ៥៦.-

បន្ទាប់ពីច្បាប់នេះចូលជាធរមាន រូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គល ដែលផ្តល់សេវាកម្មទាំង នឹងការផលិត និង/ឬការជួសជុល នូវឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ត្រូវបំពេញបែបបទ ដើម្បីទទួល អាជ្ញាប័ណ្ណក្នុងរយៈពេលមិនលើសពី ៦ (ប្រាំមួយ)ខែ នៅក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និង ថាមពល ។

ចំពោះរូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គលដែលកាន់កាប់ ដើម្បីប្រើប្រាស់ ជួល ឬ ចែកចាយនូវ
ឧបករណ៍មាត្រាសាស្ត្រ ត្រូវមកបំពេញបែបបទ ដើម្បីសុំការពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ និងដាក់សញ្ញា
ត្រួតពិនិត្យលើកដំបូងដោយមន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ច ក្នុងរយៈពេលមិនលើសពី ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ បន្ទាប់
ពីពេលដែលច្បាប់នេះចូលជាធរមាន នៅក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និង ថាមពល ។

ក្នុងករណីមិនគោរពតាមបទប្បញ្ញត្តិនេះ ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ជាប្រាក់ពី ៥០.០០០
(ប្រាំម៉ឺន) រៀល ទៅ ៥០០.០០០ (ប្រាំសែន) រៀល ។

ជំពូកទី ១២
អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៥៧.-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណា ដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវចាត់ទុកជានិរាករណ៍ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៩

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី

ពល. ០៩០៧.៧៣៧

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល

ហត្ថលេខា
ស៊ែន សែន

លេខ : ៧៦១ ច.ល
ដើម្បីចម្លងចែក
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៤ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៩
អគ្គនាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងស្ថាប័ន
ស៊ែន សែន

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១

និយមន័យនៃប្រព័ន្ធឯកតាមាត្រាសាស្ត្រអន្តរជាតិ

១. ប្រព័ន្ធនៃប្រព័ន្ធឯកតាមាត្រាសាស្ត្រអន្តរជាតិ

១.១. ប្រព័ន្ធឯកតា SI (អេសអ៊ី) គឺជាប្រព័ន្ធឯកតាមាត្រាសាស្ត្រអន្តរជាតិ ដែលមានឈ្មោះ ហៅកាត់ថា SI ។

១.២. ប្រព័ន្ធឯកតា SI រួមមាន :

-ឯកតាមូលដ្ឋាន មានកំណត់និយមន័យ និង និមិត្តសញ្ញាក្នុងចំណុច ១.២.១.

និង ១.២.២. នៃឧបសម្ព័ន្ធទី ១ ។

-ឯកតាបំបែក មានកំណត់និយមន័យ និង និមិត្តសញ្ញាក្នុងចំណុច ២ ។

១.២.១. ឯកតាមូលដ្ឋាននៃប្រព័ន្ធឯកតាមាត្រាសាស្ត្រអន្តរជាតិ SI ជាប្រព័ន្ធឯកតា មាត្រាសាស្ត្រជាតិស្របច្បាប់មានដូចខាងក្រោម :

-ម៉ែត្រដែលមាននិមិត្តសញ្ញា m (អ៊ីម) និង និមិត្តសញ្ញារបស់ជាតិ គឺ ម. (ម៉ែត្រ)

-គីឡូក្រាម ដែលមាននិមិត្តសញ្ញា kg (កាហ្សេ) និង និមិត្តសញ្ញារបស់ជាតិ គឺ

គ.ក្រ. (គីឡូក្រាម)

-វិនាទី ដែលមាននិមិត្តសញ្ញា S (អេស) និង និមិត្តសញ្ញារបស់ជាតិ គឺ " (វិនាទី)

-អំពែ ដែលមាននិមិត្តសញ្ញា A (អា) និង និមិត្តសញ្ញារបស់ជាតិ គឺ A (អំពែ)

-កែលវិន ដែលមាននិមិត្តសញ្ញា K (កា) និង និមិត្តសញ្ញារបស់ជាតិ គឺ °K (កែលវិន)

-ម៉ូល ដែលមាននិមិត្តសញ្ញា mol (ម៉ូល) និង និមិត្តសញ្ញារបស់ជាតិ គឺ mol (ម៉ូល)

-ខេនដេឡា ដែលមាននិមិត្តសញ្ញា cd (សេដេ) និង និមិត្តសញ្ញារបស់ជាតិ គឺ cd

(ខេនដេឡា)

១.២.២. កំណត់និយមន័យឯកតាមូលដ្ឋាននៃប្រព័ន្ធឯកតាមាត្រាសាស្ត្រអន្តរជាតិ SI

ជាប្រព័ន្ធឯកតាមាត្រាសាស្ត្រជាតិស្របច្បាប់មានដូចតទៅ :

-ម៉ែត្រ ជាប្រវែងនៃល្បឿនពន្លឺដែលចរក្នុងសុញ្ញកាសនៃចន្លោះពេល
១/២៩៩៧៩២៤៥៨ វិនាទី ។

-គីឡូក្រាម ជាម៉ាស់នៃគីឡូក្រាមស្មើនឹងម៉ាស់នៃគំរូដើមអន្តរជាតិ ដែលបានរក្សា
ទុកនៅការិយាល័យទម្ងន់ និង រង្វាស់រង្វាល់អន្តរជាតិនៃអង្គការនីត្យានុកូលមាត្រាសាស្ត្រ
អន្តរជាតិ ។

-វិនាទី ជាពេលវេលាស្មើនឹង ៩១៩២៦៣១៧៧០ ខួប របស់កាំរស្មីដែលត្រូវគ្នា
នឹងការផ្លាស់ប្តូររវាងកម្ពស់អ៊ីពែកហ្វីន (Hyperfine) ទាំងពីរនៃភាគខាងក្រោមរបស់សេស្យូម
-១៣៣ អាតូម ។

-អំពែ ជាចរន្តអគ្គិសនីថេរក្នុងនោះមានអង្គធាតុចម្រងមុខកាត់រាងមូលចំនួនពីរ
ស្របគ្នាដែលមានប្រវែង ១ម៉ែត្រ ក្នុងសុញ្ញកាសដែលបង្កើតបាន កម្លាំង 2×10^{-11} N ក្នុង
ប្រវែង ១ម៉ែត្រ ។

-កែលវិន ជាប្រភេទ១/២៧១,១៦ នៃសីតុណ្ហភាពទែម៉ូឌីណាមិចរបស់ត្រីចំណុច
នៃទឹក ។

-ម៉ូល ជាបរិមាណនៃប្រព័ន្ធសារធាតុមួយ ដែលផ្តុំឡើងដោយអង្គធាតុរួមផ្សំជា
ច្រើនដែលមានអាតូម ០,០១២ គីឡូក្រាម នៃកាបោន ១២ ។ កត់សម្គាល់ កាលណាម៉ូលត្រូវ
បានគេប្រើប្រាស់អង្គធាតុផ្សំជាច្រើន ត្រូវបានគេបញ្ជាក់ និង អាចជាអាតូមម៉ូលេគុល អ៊ីយ៉ុង
អេឡិចត្រុង និង ធាតុផ្សេងៗទៀត ឬ ក្រុមនៃធាតុទាំងនោះ ។

-ខេនដេឡា ជាអាំងតង់ស៊ីតេនៃពន្លឺដែលមានទិសក្នុងប្រភពមួយ ដែលបំភាយ
បាន រស្មីម៉ូណូក្រូម៉ាទិចនៃវិទ្យុសកម្ម ចំនួនប្រេកង់ ពី 4.40×10^{14} និង មានកាំរង្វង់នៃ
អាំងតង់ស៊ីតេស្មើនឹង ១/៦៨៣ វ៉ាត់ នៃ ១ ម៉ែត្រការ៉េ ។

២. ឯកតាបំបែក

ឯកតាបំបែក ត្រូវបានកំណត់តាមវិធី ដែលស្របទៅនឹងឯកតាមូលដ្ឋានដែលអាច
និយមបានថា ឯកតានេះត្រូវបានកំណត់ដោយការបង្ហាញជា លេខពិជគណិត តាមទម្រង់

នៃការបង្កើតឱ្យមានស្វ័យគុណដោយឯកតាមូលដ្ឋានទៅតាមកត្តាលេខរៀងស្មើនឹងមួយ ។
ឯកតាបំបែកភាគច្រើនបំផុត ត្រូវបានបង្ហាញជូន ទៅក្នុងផ្នែក ក. ខ. គ. ឃ. ង. និង ច. ។

ក. ឯកតានៃលំហ និង ពេល (Units of space and time)

២.១.១. មុំរាប : រ៉ាឌីយ៉ង់ (Radian) (និមិត្តសញ្ញា : rad) គឺជាមុំរាបចន្លោះកាំពីរ
ដែលកាត់ផ្តាច់វណ្ណមណ្ឌលនៃរង្វង់ជាតួ ហើយមានប្រវែងស្មើនឹងកាំរង្វង់ ។

$$1 \text{ rad} = \frac{1\text{m}}{1\text{m}} = 1$$

២.១.២. មុំបំពេញ : ស្តេរ៉ាឌីយ៉ង់ (Steradian) (និមិត្តសញ្ញា : sr) គឺជាមុំដែល
គឺជាមុំដែលមានកំពូលស្ថិតនៅចំកណ្តាលផ្ចិតស្វែរ កាត់ផ្តាច់តំបន់នៃផ្ទៃស្វែរស្មើទៅនឹងផ្ទៃ
សងខាង ស្មើទៅនឹងប្រវែងកាំនៃស្វែរនោះ ។

$$1 \text{ sr} = \frac{1\text{m}^2}{1\text{m}^2} = 1$$

២.១.៣. ចំនួននៃរលក (Wave) : ១ ក្នុងមួយម៉ែត្រ (និមិត្តសញ្ញា : ១ m⁻¹) គឺជា
ចំនួនរលកនៃមូលព្រូម៉ាទិច (monochromatic) ចំហាយវិទ្យុសកម្ម (radiation) ដែលប្រវែង
រលកចំហាយនេះស្មើនឹង ១ ម៉ែត្រ ។

$$1 \text{ m}^{-1} = \frac{1}{1\text{m}}$$

២.១.៤. ផ្ទៃក្រឡា (Surface, Area) : ម៉ែត្រការ៉េ (និមិត្តសញ្ញា : m²) គឺជាឯកតា
នៃផ្ទៃក្រឡាដែលមានបួនជ្រុងហើយជ្រុងនីមួយៗស្មើនឹង ១ ម៉ែត្រ ។

$$1\text{m}^2 = 1\text{m} \times 1\text{m}$$

២.១.៥. មាឌចំណុះ (Volume) : ម៉ែត្រគូប (និមិត្តសញ្ញា : m³) គឺជាឯកតានៃមាឌ
ដែលជ្រុងនីមួយៗស្មើនឹង ១ ម៉ែត្រ ។

$$1\text{m}^3 = 1\text{m} \times 1\text{m} \times 1\text{m}$$

២.១.៦. ប្រេកង់ (Frequency) : hertz (និមិត្តសញ្ញា : Hz) គឺជាប្រេកង់មួយ ខួបនៃពាក្យត ដែលថេរវេលាមួយខួបស្មើនឹង ១ វិនាទី ។

$$1 \text{ Hz} = 1 \text{ s}^{-1} = \frac{1}{1 \text{ s}}$$

២.១.៧. ល្បឿនមុំ (Angular velocity) : រ៉ាឌីយ៉ង់ (radian) ក្នុងមួយវិនាទី (និមិត្តសញ្ញា : rad/s ឬ $\text{rad} \times \text{s}^{-1}$) គឺជាល្បឿនមុំនៃអង្គធាតុមួយដែលធ្វើសកម្មភាពដោយ ចលនាថេរ វិលជុំវិញអ័ក្ស ប្រែប្រួលមួយ radian ក្នុងមួយវិនាទី ។

$$1 \text{ rad/s} = \frac{1 \text{ rad}}{1 \text{ s}}$$

២.១.៨. សន្ទុះមុំ (Angular acceleration) : រ៉ាឌីយ៉ង់ (radian) ក្នុងមួយវិនាទីការ៉េ (និមិត្តសញ្ញា : rad/s^2 ឬ $\text{rad} \times \text{s}^{-2}$) គឺជាសន្ទុះមុំនៃអង្គធាតុមួយដែលធ្វើសកម្មភាព ដោយចលនា អថេរជុំវិញអ័ក្ស ហើយល្បឿនមុំប្រែប្រួលក្នុងមួយវិនាទី ។

$$1 \text{ rad/s}^2 = \frac{1 \text{ rad/s}}{1 \text{ s}}$$

២.១.៩. ល្បឿន (speed) : មួយម៉ែត្រក្នុងមួយវិនាទី (និមិត្តសញ្ញា : m/s ឬ $\text{m} \times \text{s}^{-1}$) គឺជាល្បឿននៃវត្ថុអង្គធាតុមួយដែលធ្វើសកម្មភាព ដោយចលនាថេរ បានមួយម៉ែត្រ ក្នុងមួយ វិនាទី ។

$$1 \text{ m/s} = \frac{1 \text{ m}}{1 \text{ s}}$$

២.១.១០. សន្ទុះអាក់សេរ៉េស្យែរ៉ាស្យុង (Acceleration) : ល្បឿនមួយម៉ែត្រក្នុងមួយ វិនាទីការ៉េ (និមិត្តសញ្ញា : m/s^2 ឬ $\text{m} \times \text{s}^{-2}$) គឺជាសន្ទុះនៃអង្គធាតុមួយ ដែលធ្វើសកម្មភាព ដោយចលនាអថេរក្នុងមួយវិនាទី ដោយល្បឿនមួយម៉ែត្រក្នុងមួយវិនាទី ។

$$1 \text{ m/s}^2 = \frac{1 \text{ m/s}}{1 \text{ s}}$$

ខ. ឯកតានៃមេកានិក (Units of Mechanics)

២.២.១. ដង់ស៊ីតេនៃសាច់បណ្តោយ (Linear density) : គឺជាឡូក្រាមក្នុងមួយម៉ែត្រ (និមិត្តសញ្ញា : kg/m ឬ $kg \times m^{-1}$) គឺជាដង់ស៊ីតេនៃសាច់បណ្តោយរបស់អង្គធាតុស្មើសាច់មួយដែលមុខកាត់ឯកសណ្ឋានវាមានម៉ាស់ ១គីឡូក្រាម និងមានប្រវែង ១ម៉ែត្រ ។

$$1 \text{ kg/m} = \frac{1\text{kg}}{1\text{m}}$$

២.២.២. ដង់ស៊ីតេផ្ទៃក្រឡា (Surface density) : គឺជាឡូក្រាមក្នុងមួយម៉ែត្រការ៉េ (និមិត្តសញ្ញា : kg/m^2 ឬ $kg \times m^{-2}$) គឺជាដង់ស៊ីតេនៃអង្គធាតុស្មើសាច់ដែលមានម៉ាស់ ១គីឡូក្រាម និងផ្ទៃមួយម៉ែត្រការ៉េ ។

$$1 \text{ kg/m}^2 = \frac{1\text{kg}}{1\text{m}^2}$$

២.២.៣. ដង់ស៊ីតេ (Density) (ដង់ស៊ីតេទម្ងន់) : គឺជាឡូក្រាមក្នុងមួយម៉ែត្រគូប (និមិត្តសញ្ញា : kg/m^3 ឬ $kg \times m^{-3}$) គឺជាដង់ស៊ីតេនៃអង្គធាតុស្មើសាច់ ដែលមានម៉ាស់ ១គីឡូក្រាម និងមានមួយម៉ែត្រគូប ។

$$1 \text{ kg/m}^3 = \frac{1\text{kg}}{1\text{m}^3}$$

២.២.៤. កម្លាំង (Force) : ញូតុន (Newton) (និមិត្តសញ្ញា : N) គឺជាកម្លាំងដែលមានទៅលើអង្គធាតុមួយ ដែលមានម៉ាស់ ១គីឡូក្រាម ហើយផ្តល់នូវសន្ទុះ ១ម៉ែត្រ ក្នុងមួយវិនាទីការ៉េ ។

$$1 \text{ N} = 1 \text{ kg} \times \text{m/s}^2$$

២.២.៥. សម្ពាធនៃ (Pressure, Stress) : ប៉ាស្កាល់ (Pascal) (និមិត្តសញ្ញា : Pa) គឺជាសម្ពាធឯកសណ្ឋានមួយ ដែលរងនូវអំពើនៃកម្លាំងសង្កត់ ១ញូតុន កែងទៅនឹងផ្ទៃដីរាប ១ម៉ែត្រការ៉េ ។ ប៉ាស្កាល់ក៏ជាសង្កត់ឯកសណ្ឋានផងដែរទៅលើផ្ទៃរាបស្មើ ១ម៉ែត្រការ៉េ នូវកម្លាំង

$$1\text{Pa} = \frac{1\text{N}}{1\text{m}^2}$$

២.២.៦. ភាពអន្ទិលឌីណាមិច (Dynamic viscosity) : ប៉ាស្កាល់រីនាទី (និមិត្តសញ្ញា : Pa x s) គឺជាភាពអន្ទិលឌីណាមិចនៃអង្គធាតុរាវស្មើសាច់ ដែលក្នុងនោះចលនាសាច់បណ្តោយឯកសណ្ឋានមួយ នៃផ្ទៃរាបមួយម៉ែត្រការ៉េ ដែលមានការពន្យារ កម្លាំង១ញូតុន នៅពេលដែលមានល្បឿនខុសគ្នា មួយម៉ែត្រ ក្នុងមួយរីនាទី រវាងផ្ទៃរាបស្របគ្នា ដែលបែងចែកដោយចម្ងាយ ១ម៉ែត្រ ។

$$1 \text{ Pa} \times \text{s} = \frac{1\text{Pa} \times 1\text{m}}{1\text{m/s}}$$

២.២.៧. ភាពអន្ទិលស៊ីនេទិច (Kinetic viscosity) : មួយម៉ែត្រការ៉េក្នុងមួយនាទី (និមិត្តសញ្ញា : m²/s ឬ m² x s⁻¹) គឺជាភាពអន្ទិលស៊ីនេទិចនៃវត្ថុរាវ ដែលភាពអន្ទិលឌីណាមិចមានមួយប៉ាស្កាល់រីនាទីធៀបនឹងដង់ស៊ីតេ ១ គីឡូក្រាមក្នុងមួយម៉ែត្រគូប ។

$$1 \text{ m}^2 / \text{s} = \frac{1\text{Pa} \times \text{s}}{1\text{kg/m}^3}$$

២.២.៨. កម្មន្ត ថាមពល បរិមាណនៃកម្ដៅ (Work, Energy, Quantity of heat) : ស្ទូល (Joule) (និមិត្តសញ្ញា : J) គឺជាការងារដែលបានបំពេញរួច នៅត្រង់ចំណុចនៃការអនុវត្តកម្លាំង ១ញូតុន ត្រូវបានផ្លាស់ទីដោយចម្ងាយ ១ ម៉ែត្រ ក្នុងទិសដៅនៃកម្លាំង ។

$$1 \text{ J} = 1 \text{ N} \times 1 \text{ m}$$

២.២.៩. ថាមពល អត្រាលំហូរថាមពល អត្រាលំហូរកម្ដៅ (Power, Energy flow rate, Heat flow rate) : វ៉ាត់ (និមិត្តសញ្ញា : W) គឺជាកម្លាំងដែលបង្កើតថាមពលស្មើនឹង ១ស្ទូលក្នុងមួយរីនាទី ។

$$1 \text{ W} = \frac{1\text{J}}{1\text{s}}$$

២.២.១០. អត្រាលំហូរមាឌ (Volume flow rate) : មួយម៉ែត្រគូបក្នុងមួយរីនាទី

(និមិត្តសញ្ញា : m^3/s ឬ $m^3 \times s^{-1}$) គឺជាអត្រាលំហូរមានដែលបរិមាណអង្គធាតុមានមាឌ ១ ម៉ែត្រគូប បញ្ជូនបន្ត កាត់តាមផ្ទៃមុខកាត់ ដែលកំណត់ក្នុងមួយវិនាទី ។

$$1 m^3 / s = \frac{1m^3}{1s}$$

២.២.១១. អត្រាលំហូរទម្ងន់ (Mass flow rate) : មួយគឺឡូក្រាមក្នុងមួយវិនាទី (និមិត្តសញ្ញា : kg/s ឬ $kg \times s^{-1}$) គឺជាអត្រាលំហូរទម្ងន់ជាឯកសណ្ឋាន ដែលបរិមាណមានទម្ងន់ ១ គឺឡូក្រាម បញ្ជូនបន្តកាត់តាមផ្ទៃមុខកាត់ ដែលកំណត់ក្នុងមួយវិនាទី ។

$$1 kg/s = \frac{1kg}{1s}$$

គ. ឯកតានៃកម្ដៅ (Unit of Heat)

២.៣.១. Entropy : Joule per Kelvin : (និមិត្តសញ្ញា : J/K ឬ $J \times K^{-1}$) គឺជាកំណើន Entropy នៃប្រព័ន្ធទទួលបរិមាណកម្ដៅក្នុង ១ ស៊ូល នៅសីតុណ្ហភាព ១ កែលវិន លើកលែងតែ មិនមានការផ្លាស់ប្តូរណាមួយកើតឡើង នៅក្នុងប្រព័ន្ធនោះ ។

$$1 J/K = \frac{1J}{1K}$$

២.៣.២. បរិមាណកម្ដៅជាក់លាក់ (Specific heat capacity) : Joule ក្នុងមួយគឺឡូក្រាម Kelvin (និមិត្តសញ្ញា : $J/(kg \times K)$ ឬ $J/kg^{-1} \times K^{-1}$) គឺជាបរិមាណកម្ដៅជាក់លាក់នៃអង្គធាតុស្មើសាច់ ដែលមានទម្ងន់ គឺឡូក្រាម នៅក្នុងនោះបរិមាណបន្ថែមនៃកម្ដៅ ១ ស៊ូល ធ្វើឱ្យកើនឡើង នូវសីតុណ្ហភាព ១ កែលវិន ។

$$1 J/(kg \times k) = \frac{1J}{1kg \times 1k}$$

២.៣.៣. កម្ដៅក្នុងខុចតង់ (Thermal conductivity) : វ៉ាត់ក្នុងមួយម៉ែត្រកែលវិន (និមិត្តសញ្ញា : $W/(m \times K)$ ឬ $W \times m^{-1} \times K^{-1}$) គឺជាកម្ដៅក្នុងខុចតង់នៃអង្គធាតុស្មើសាច់ ដែលក្នុង

នោះ ភាពខុសគ្នានៃសីតុណ្ហភាព ១ កែលវិនរវាងផ្ទៃរាបស្របគ្នា២ ដែលមានផ្ទៃ ១ ម៉ែត្រការ៉េ ហើយបង្កើតឱ្យមានចម្ងាយ ១ ម៉ែត្រ រវាងផ្ទៃរាបនេះនូវអត្រាលំហូរកម្ដៅ១វ៉ាត់ ។

$$1 \text{ W}/(\text{m} \times \text{K}) = \frac{1 \text{ W}/\text{m}^2}{1 \text{ K}/1 \text{ m}}$$

ឃ. ឯកតានៃអគ្គីសនី និង ម៉ាញ៉េទិច (Unit of Electricity and Magnetism)

២.៤.១. បរិមាណអគ្គីសនី បន្ទុកអគ្គីសនី (Quantity electricity, Electric charge) :
គូឡុម (coulomb) (និមិត្តសញ្ញា : C) គឺជាបរិមាណអគ្គីសនី ដែលដំណើរការក្នុងមួយវិនាទី ដោយចរន្ត ១ អំពែ ។

$$1 \text{ C} = 1 \text{ A} \times 1 \text{ s} = 1 \text{ A} \times \text{s}$$

២.៤.២. ផលសងប្លូតង់ស្យែល តង់ស្យុងអគ្គីសនី កម្លាំង (Electric potential, Electric tension, Electromotive force) : វ៉ុល (Volt) (និមិត្តសញ្ញា : V) គឺជាផលសងប្លូតង់ស្យែល រវាងចំណុច ២ នៃការរៀបចំខ្សែអគ្គីសនី ដែលមានចរន្តថេរ ១ អំពែ នៅពេលថាមពលបាត់បង់ រវាងចំណុចទាំងពីរនោះ ស្មើនឹង ១ វ៉ាត់ ។

$$1 \text{ V} = \frac{1 \text{ W}}{1 \text{ A}}$$

២.៤.៣. កម្លាំងដែនអគ្គីសនី (Electric field strength) : វ៉ុលក្នុងមួយម៉ែត្រ (និមិត្តសញ្ញា : V/m) គឺជាកម្លាំងដែនអគ្គីសនីដែលបញ្ចេញកម្លាំង ១ ញូតុន ទៅលើវត្ថុដែលមានបរិមាណអគ្គីសនី ១ គូឡុម ។

$$1 \text{ V}/\text{m} = \frac{1 \text{ N}}{1 \text{ C}}$$

២.៤.៤. រេស៊ីស្តង់អគ្គីសនី (Electric resistance) : អូម (ohm) (និមិត្តសញ្ញា : Ω) គឺជារេស៊ីស្តង់អគ្គីសនីរវាងចំណុច ២ នៃខ្សែចម្លង នៅពេលភាពខុសគ្នា នៃផលសងប្លូតង់ស្យែល ថេរ ១ វ៉ុល មានទៅលើចំណុចទាំងពីរ បង្កើតឱ្យមាននូវចរន្ត ១ អំពែ ។ ពេលនោះខ្សែចម្លង មានរេស៊ីស្តង់អគ្គីសនី ១ អូម ។

$$1 \Omega = \frac{1 V}{1 A}$$

២.៤.៥. កុងឌុចតង់ (Conductance) : Siemens (និមិត្តសញ្ញា : S) គឺជាកុងឌុចតង់ នៃខ្សែចម្លងដែលមានវ៉ុលស៊ីស្តង់អគ្គីសនី ១ អូម ។

$$1 S = 1 \Omega^{-1} = \frac{1}{1 \Omega}$$

២.៤.៦. កាប៉ាស៊ីទ័រអគ្គីសនី (Electric capacitance) : farad (និមិត្តសញ្ញា : F) គឺជាកាប៉ាស៊ីទ័រ នៃកាប៉ាស៊ីទ័រ រវាងបន្ទះបរិក្ខារ ដែលបង្កើតឱ្យមានផលសងប្លូតង់ស្យែល ១ វ៉ុល ហើយដែលត្រូវបានបញ្ចូលដោយបរិមាណអគ្គីសនីចំនួន ១ គូឡុម ។

$$1 F = \frac{1 C}{1 V}$$

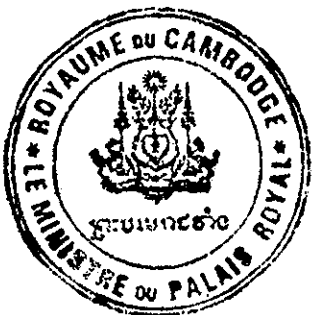
២.៤.៧. Inductance : henry (និមិត្តសញ្ញា : H) គឺជា Inductance អគ្គីសនីនៃសៀគ្វី បិទ ដែលក្នុងនោះកម្លាំង electromotive ១ វ៉ុល ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅពេលចរន្តអគ្គីសនីប្រែ ប្រួលថេរនៅក្នុងសៀគ្វីតាមអត្រា ១ អំពែក្នុងមួយវិនាទី ។

$$1 H = \frac{1 V \times 1 s}{1 A}$$

២.៤.៨. ភូមម៉ាញ៉េទិច ភូមអាំងឌុចស្យុងម៉ាញ៉េទិច (Magnetic flux, magnetic induction flux) (និមិត្តសញ្ញា : Wb) គឺជាភូមម៉ាញ៉េទិច ដែលផ្សាយភ្ជាប់សៀគ្វីបិទ ១ ដែលអាច បង្កើតឱ្យមានកម្លាំង electromotive ១ វ៉ុល ប្រសិនបើវាបន្ថយតាមអត្រាថេរមកនៅត្រឹមសូន្យ ក្នុងមួយវិនាទី ។

$$1 Wb = 1 V \times 1 s$$

២.៤.៩. អាំងឌុចស្យុងម៉ាញ៉េទិច ម៉ាញ៉េទិច ភូមដង់ស៊ីតេ (Magnetic induction, Magnetic, flux density : tesla (និមិត្តសញ្ញា : T) គឺជាអាំងឌុចស្យុងម៉ាញ៉េទិច ឯកសណ្ឋានមួយ

ដែលបែងចែកជាធម្មតាទៅលើផ្ទៃរាប ១ ម៉ែត្រការ៉េ បង្កើតលើផ្ទៃរាបទាំងមូលនូវភ្ជាប់ម៉ាញ៉េទិច ១ វ៉ែប៊ែរ ។

$$1 T = \frac{1 Wb}{1 m^2}$$

២.៤.១០. កម្លាំងម៉ាញ៉េទិច (Magnetomotive force) : អំពែ (និមិត្តសញ្ញា : A) គឺជាកម្លាំងម៉ាញ៉េទិចមួយនៅបណ្តោយខ្សែកោងបិទជិត ដែលហ៊ុំព័ទ្ធនៅពេលខ្សែចម្រងអគ្គីសនី តាមរយៈចរន្តអគ្គីសនី ១ អំពែ ឆ្លងកាត់ ។

២.៤.១១. កម្លាំងនៃដែនម៉ាញ៉េទិច (Magnetic field strength) : អំពែក្នុងមួយម៉ែត្រ (និមិត្តសញ្ញា : A/m ឬ $A \times m^{-1}$) គឺជាកម្លាំងនៃដែនម៉ាញ៉េទិចដែលកកើតឡើង ក្នុងសុញ្ញកាស តាមរណ្តមណ្ឌល មួយម៉ែត្រជុំវិញដោយចរន្តអគ្គីសនីមួយអំពែ ស្ថិតក្នុងខ្សែចម្រងអគ្គីសនីត្រង់ មួយមានចម្ងាយ អនន្ត បង្កើតបានជាអ័ក្សនៃរណ្តមណ្ឌលជុំវិញនោះ ។

$$1 A/m = \frac{1 A}{1 m}$$

១. ឯកតានិរន្តរកម្ម និងពន្លឺ (Unit of Radiation and Light)

២.៥.១. អាំងតង់ស៊ីតេពន្លឺ (Radiant intensity) : រ៉ាត់ក្នុងមួយស្តេរ៉ាឌីយ៉ង់ (និមិត្តសញ្ញា : W/sr ឬ $W \times sr^{-1}$) គឺជាអាំងតង់ស៊ីតេនៃប្រភពចំណុចពន្លឺ ដែលបញ្ចេញពន្លឺ ១ រ៉ាត់ក្នុងមុំបំពេញ ១ ស្តេរ៉ាឌីយ៉ង់ ។

$$1 W/sr = \frac{1 W}{1 sr}$$

២.៥.២. ការបញ្ចេញពន្លឺ (Luminance) : ខេនដេឡា (candela) ក្នុងមួយម៉ែត្រការ៉េ (និមិត្តសញ្ញា : cd/m^2 ឬ $cd \times m^{-2}$) គឺជាការបញ្ចេញពន្លឺច្បាស់កាត់កែងទៅនឹងផ្ទៃរាប ១ ម៉ែត្រការ៉េ នៃប្រភពដែលអាំងតង់ស៊ីតេពន្លឺកាត់កែងទៅកាន់ផ្ទៃនោះគឺ ១ ខេនដេឡា ។

$$1 cd/m^2 = \frac{1 cd}{1 m^2}$$

២.៥.៣. ការប្រែប្រួលពន្លឺ (Luminous flux) : លូមិន (lumen) (និមិត្តសញ្ញា : lm)
 គឺជាការប្រែប្រួលពន្លឺដែលបញ្ចេញក្នុងមុំបំពេញ (ស្វេរ៉ាឌីយ៉ង់) ពីប្រភពចំណុចដូចគ្នា ដោយ
 មានអាំងតង់ស៊ីតេពន្លឺ ១ខេដេឡា ។

$$1 \text{ lm} = 1 \text{ cd} \times 1 \text{ sr}$$

២.៥.៤. អៀលុយមីនីន (Illuminance) : ឡាក់ (lux) (និមិត្តសញ្ញា : lx)
 គឺជាអៀលុយមីនីននៃផ្ទៃមួយដែលទទួលបានការប្រែប្រួលពន្លឺ ១លូមិន ដែលគ្របដណ្តប់ជាទូទៅ
 លើផ្ទៃមួយម៉ែត្រការ៉េ ។

$$1 \text{ lx} = \frac{1 \text{ lm}}{1 \text{ m}^2}$$

៦. ឯកតាសម្រាប់វាស់វែងវិទ្យុសកម្ម (Unit of Ionizing Radiations)

២.៦.១. សកម្មភាពនៃប្រភពវិទ្យុសកម្ម (Activities of radioactive source) :
 បិកឌីរីល (becquerel) (និមិត្តសញ្ញា : Bq) គឺជាសកម្មភាពនៃប្រភពវិទ្យុសកម្មដែលប្តូរ ១
 នុយក្លេអ៊ែ ឬ ការបញ្ជូនដែលកើតឡើងក្នុងមួយវិនាទី ។

$$1 \text{ Bq} = \frac{1}{1 \text{ s}}$$

២.៦.២. កម្រិតបឺត (Absorbed dose) : ហ្គ្រាយ (gray) (និមិត្តសញ្ញា : Gy)
 គឺជាកម្រិតបឺតក្នុងធាតុផ្សំនៃទម្ងន់ ១គីឡូក្រាម ដែលថាមពល ១ស៊ូល ចែកការវាស់វិទ្យុសកម្ម
 ដោយថាមពលមិនប្រែប្រួល ។

$$1 \text{ Gy} = \frac{1 \text{ W}}{1 \text{ kg}}$$

២.៦.៣. ការបញ្ចេញ (Exposure) : គូឡុមក្នុងមួយគីឡូក្រាម (និមិត្តសញ្ញា :
 C/kg ឬ $\text{C} \times \text{kg}^{-1}$) គឺជាការបញ្ចេញហ្វូតូនិចវិទ្យុសកម្ម ដែលអាចបង្កើតចំនួនខ្យល់ក្នុងទម្ងន់

មួយគីឡូក្រាមអ៊ុយ៉ុង នៃសញ្ញាមួយដែលផ្អែកថាមពលអគ្គិសនីសរុប ១ គូឡុម នៅនឹងដោយសារតែបរិមាណខ្យល់ ។

$$1 \text{ C/kg} = \frac{1 \text{ C}}{1 \text{ kg}}$$

៣. ពហុគុណ និងអនុពហុគុណទសភាគ នៃប្រព័ន្ធឯកតាមាត្រាសាស្ត្រអន្តរជាតិ SI

៣.១. ពហុគុណ និងអនុពហុគុណទសភាគនៃឯកតា SI ត្រូវបានបង្កើតឡើងតាមវិធី ជាកត្តាលេខទសភាគ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌខាងក្រោមដែលក្នុងនោះ ឯកតា SI ត្រូវបានគេគុណ ។

៣.២. ឈ្មោះនៃពហុគុណ និងអនុពហុគុណទសភាគនៃឯកតា SI ត្រូវបានបង្កើតឡើងតាមវិធីដាក់បុព្វបទ SI សម្គាល់កត្តាជាលេខទសភាគ ។

កត្តា	បុព្វបទ SI	និមិត្តសញ្ញា
1 000 000 000 000 000 000 = 10 ¹⁸	exa	E
1 000 000 000 000 000 = 10 ¹⁵	peta	P
1 000 000 000 000 = 10 ¹²	tera	T
1 000 000 000 = 10 ⁹	giga	G
1 000 000 = 10 ⁶	mega	M
1 000 = 10 ³	kilo	k
100 = 10 ²	hecto	h
10 = 10 ¹	deca	da
0.1 = 10 ⁻¹	deci	d
0.01 = 10 ⁻²	centi	c
0.001 = 10 ⁻³	milli	m
0.000.001 = 10 ⁻⁶	micro	μ
0.000.000.001 = 10 ⁻⁹	nano	n
0.000.000.000.001 = 10 ⁻¹²	pico	p
0.000.000.000.000.001 = 10 ⁻¹⁵	femto	f
0.000.000.000.000.000.001 = 10 ⁻¹⁸	atto	a

៣.៣. បុព្វបទត្រូវបានចាត់ទុកថា បានរួមបញ្ចូលជាមួយឈ្មោះឯកតា ដែលវាបានភ្ជាប់ដោយផ្ទាល់ ។

៣.៤. និមិត្តសញ្ញានៃបុព្វបទ ត្រូវដាក់នៅពីមុខនិមិត្តសញ្ញានៃឯកតាដោយគ្មាន ដកឃ្លា ដែលទាំងអស់នេះហើយបង្កើតបានជានិមិត្តសញ្ញាពហុគុណ ឬអនុពហុគុណនៃឯកតា ។ និមិត្តសញ្ញានៃបុព្វបទ ត្រូវបានចាត់ទុកថាបានរួមគ្នាជាមួយនិមិត្តសញ្ញានៃឯកតា ដែលវាបាន ភ្ជាប់ដោយផ្ទាល់ដែលបង្កើតបានជានិមិត្តសញ្ញាឯកតាថ្មីមួយ ដែលអាចកកើតស្វ័យគុណវិជ្ជមាន ឬអវិជ្ជមាន និងដែលអាចរួមបញ្ចូលជាមួយនិមិត្តសញ្ញាឯកតាផ្សេងៗទៀត ដើម្បីបង្កើតនិមិត្ត សញ្ញាជាច្រើនសម្រាប់ឯកតាចម្រុះ ។

៣.៥. មិនអនុញ្ញាតឱ្យបុព្វបទលាយបញ្ចូលគ្នាច្រើន ដែលបង្កើតឡើងដោយ ការដាក់ទល់មុខគ្នានៃបុព្វបទ SI ច្រើនបានទេ ។

៣.៦. ឈ្មោះ និងនិមិត្តសញ្ញារបស់ពហុគុណទសភាគនៃឯកតាទម្ងន់បង្កើតឡើង ដោយការបន្ថែមបុព្វបទ SI នៅពីមុខពាក្យក្រាម (និមិត្តសញ្ញា : g) ១ក្រាម = ០,០០១ គីឡូក្រាម = ១០^{-៣} គីឡូក្រាម ។

៣.៧. ដើម្បីសម្គាល់ពហុគុណ និងអនុពហុគុណទសភាគនៃឯកតាបំបែក ដែលបង្ហាញក្នុងទម្រង់ជាប្រភាគបុព្វបទមួយ អាចដាក់ភ្ជាប់ទៅឯកតា ដែលមានភាគយក ឬ ភាគបែង ឬទាំងភាគយក និងភាគបែង ។

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២

ប្រព័ន្ធឯកតាមាត្រាសាស្ត្រដែលអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ក្នុងចំណោមអង្គការសហប្រជាជាតិ

ផ្នែកទី ១

ពហុគុណ-អនុពហុគុណនៃប្រព័ន្ធឯកតាមាត្រាសាស្ត្រអន្តរជាតិ SI

១.១. រង្វាស់នៃប្រវែង

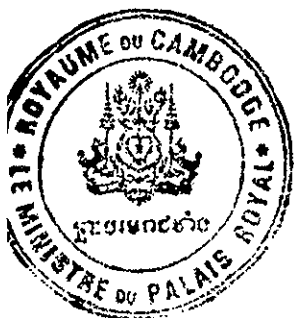
១.១.១. ឯកតា SI

គីឡូម៉ែត្រ (km)	=	១.០០០ ម៉ែត្រ.
ម៉ែត្រ (m)	=	ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១
សង់ទីម៉ែត្រ (cm)	=	១/១០០ ម៉ែត្រ
មីលីម៉ែត្រ (mm)	=	១/១.០០០ ម៉ែត្រ
មីក្រូម៉ែត្រ (μm)	=	១/១.០០០.០០០ ម៉ែត្រ

១.២. រង្វាស់នៃត្រីកោណមាត្រ

១.២.១. ឯកតា SI

ម៉ែត្រការ៉េ (m ²)	=	ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១
គីឡូម៉ែត្រការ៉េ (km ²)	=	១.០០០.០០០ ម៉ែត្រការ៉េ
មីលីម៉ែត្រការ៉េ (mm ²)	=	១/១.០០០.០០០ ម៉ែត្រការ៉េ
ហិចតា (ha)	=	១០.០០០ ម៉ែត្រការ៉េ
អា (a)	=	១០០ ម៉ែត្រការ៉េ
សង់ទីម៉ែត្រការ៉េ (cm ²)	=	១/១០.០០០ ម៉ែត្រការ៉េ

១.៣. ខ្វាស់នៃមុំរាម និងមុំបំពេញ

១.៣.១. មុំរាម

រ៉ាឌីយ៉ង់ (radian "rad") = ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១

ដឺក្រេ (°) = $\pi/១៨០$ radians

នាទី (') = $\pi/១០៨០០$ radians

វិនាទី (") = $\pi/៦៤៨០០$ radians

១.៣.២. មុំបំពេញ

ស្តេរ៉ាឌីយ៉ង់ (steradians "sr") = ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១

១.៤. ខ្វាស់នៃល្បឿន

១.៤.១. ឯកតា SI

ម៉ែត្រក្នុងមួយវិនាទី (m/s) = ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១

១.៤.២. ឯកតាដែលប្រើពហុគុណនៃម៉ែត្រ

គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង (km/h) = ១ល្បឿនជាគីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង

១.៥. ខ្វាស់នៃសម្លេង

១.៥.១. បែល (bel) (និមិត្តសញ្ញា : B) គឺជាកម្រិតនៃដែនបរិមាណតម្លៃវាស់វែង (F)

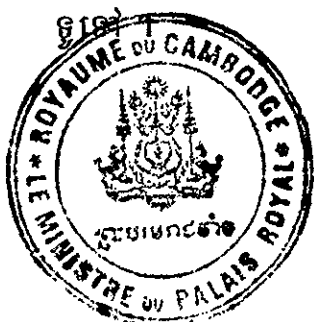
ពេលដែលតម្លៃវាស់វែងចែកនឹងតម្លៃយោង ស្មើនឹងដប់ស្វ័យគុណកន្លះ ($F/F_0=10^{1/2}$) ដោយ

តម្លៃយោង (F_0) ជាបរិមាណយោងប្រភេទដូចគ្នា ។

$$1B = \ln(F / F_0)$$

F_0 : តម្លៃយោង , F : តម្លៃវាស់វែង

អនុពហុគុណដេស៊ីបែល (Decibel) ដែលមាននិមិត្តសញ្ញា (dB) ត្រូវបាននិយមប្រើប្រាស់ជា

១.៦. ខ្វែងនៃមាឌ ឬ ចំនុះ

១.៦.១. ឯកតា SI

ម៉ែត្រគូប (m^3) = ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១

១.៦.២. ឯកតាដែលប្រើអនុពហុគុណនៃម៉ែត្រ

ហិចតូលីត្រ (hl) = ១០០ លីត្រ

លីត្រ (l) = ១/១.០០០ ម៉ែត្រគូប

សង់ទីម៉ែត្រគូប (cm^3) = ១/១.០០០.០០០ ម៉ែត្រគូប

ដេស៊ីលីត្រ (dl) = ១/១០ លីត្រ

សង់ទីលីត្រ (cl) = ១/១០០ លីត្រ

មីលីលីត្រ (ml) = ១/១.០០០ លីត្រ

១.៧. ខ្វែងនៃទម្ងន់

១.៧.១. ឯកតា SI

គីឡូក្រាម (kg) = ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១

ក្រាម (g) = ១/១.០០០ គីឡូក្រាម

មីលីក្រាម (mg) = ១/១.០០០.០០០ គីឡូក្រាម

មីក្រូក្រាម (μg) = ១/១.០០០.០០០.០០០ គីឡូក្រាម

១.៧.២. ឯកតានៃទម្ងន់ផ្សេងៗទៀត

តោន (t) = ១.០០០ គីឡូក្រាម

កាវ៉ាត់ = ១/៥ ក្រាម

១.៨. ខ្វែងដង់ស៊ីតេ (ដង់ស៊ីតេទម្ងន់)

១.៨.១. ឯកតា SI

គីឡូក្រាមក្នុងមួយម៉ែត្រគូប (kg/m^3) = ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១

១.៨.២. ឯកតាទម្ងន់ផ្សេងៗទៀត

តោនក្នុងមួយម៉ែត្រគូប (t/m^3) = ១.០០០ គីឡូក្រាមក្នុងមួយម៉ែត្រគូប

១.៩. ខ្វាស់នៃកម្លាំង

១.៩.១. ឯកតា SI

មេហ្គានធូតុន (MN) = ១.០០០.០០០ ញូតុន

គីឡូញូតុន (kN) = ១.០០០ ញូតុន

ញូតុន (N) = ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១

មីលីញូតុន (mN) = ១/១.០០០ ញូតុន

១.១០. ខ្វាស់នៃសម្ពាធន

១.១០.១. ឯកតា SI

មេហ្គាប៉ាស្កាល់ (MPa) = ១.០០០.០០០ ប៉ាស្កាល់

គីឡូប៉ាស្កាល់ (kPa) = ១.០០០ ប៉ាស្កាល់

ប៉ាស្កាល់ (Pa) = ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១

១.១១. ខ្វាស់នៃជំងឺស៊ីតេសរ៉េសចាយនកណ្ត

១.១១.១. ឯកតាដែលប្រើម៉ែត្រជាមូលដ្ឋានផ្សេងៗទៀត

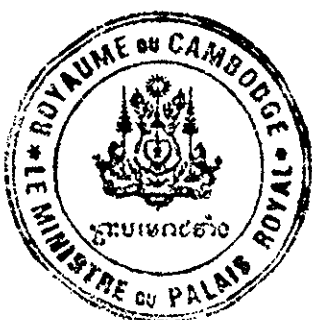
តិច (tex) = ទម្ងន់ជាក្រាមនៃសរសៃអំបោះមួយគីឡូម៉ែត្រ

= $9g/1km = 90^{-3} kg/m$

មីលីតិច (mtex) = ១/១.០០០ តិច

ដេស៊ីតិច (dtex) = ១/១០ តិច

គីឡូតិច (ktex) = ១.០០០ តិច

១.១២. ទ្វេសង្ខេបពេល និងប្រេងកង់

១.១២.១. ពេល

- នាទី (min) = ៦០ វិនាទី
- ម៉ោង (h) = ៣.៦០០ វិនាទី
- ថ្ងៃ (d) = ៨៦.៤០០ វិនាទី
- សប្តាហ៍ = ៧ ថ្ងៃ

១.១២.២. ប្រេងកង់

- គីហ្គាហ៊ិក (GHz) = ១.០០០.០០០.០០០ ហ៊ិក
- មេហ្គាហ៊ិក (MHz) = ១.០០០.០០០ ហ៊ិក
- គីឡូហ៊ិក (kHz) = ១.០០០ ហ៊ិក
- ហ៊ិក (Hz) = ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១

១.១៣. ទ្វេសង្ខេបសីតុណ្ហភាព

១.១៣.១. ឯកតា SI

- កែលវិន (Kelvin "K") = ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១

១.១៣.២. ឯកតាផ្សេងៗទៀត

- ស៊ីកេសេ (°C) = ១ កែលវិន

មាត្រដ្ឋាននេះ ត្រូវបានបកស្រាយតាមសមីការដូចខាងក្រោម :

$t = T - T_0$ ដោយ

t ជាសីតុណ្ហភាពគិតជា ស៊ីកេសេ

T ជាសីតុណ្ហភាពគិតជា កែលវិន

$T_0 = ២៧៣,១៥$ កែលវិន

១.១៤. រង្វាស់នៃថាមពល និងកម្លាំង

១.១៤.១. ថាមពល កម្មន្ត និងបរិមាណនៃកម្ដៅ

- ស្វ៊ែល (Joule " J ") = ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១
- គីឡូស្វ៊ែល (Kilojoule " KJ ") = ១.០០០ ស្វ៊ែល
- មេហ្គាស្វ៊ែល (Megajoule " MK ") = ១.០០០.០០០ ស្វ៊ែល
- វ៉ាត់ម៉ោង (Wh) = ៣.៦០០០ ស្វ៊ែល (3,6x10³)
- គីឡូវ៉ាត់ម៉ោង (kWh) = ១.០០០ វ៉ាត់ម៉ោង
- វ៉ុលអសន្យាណូ (ev) = ថាមពលដែលទទួលបានដោយអសន្យាណូ
ក្នុងកាត់តាមរយៈភាពខុសគ្នាដ៏ខ្លាំង ១ វ៉ុល
ក្នុងសុញ្ញាកាស ។

រាល់ពហុគុណនិងអនុពហុគុណទាំងឡាយ ដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុចទី៣ នៃឧបសម្ព័ន្ធទី១ ។

១.១៤.២. កម្លាំង ថាមពល និងកម្ដៅ

- មីលីវ៉ាត់ (mW) = ១/១.០០០ វ៉ាត់
- វ៉ាត់ (W) = ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១
- គីឡូវ៉ាត់ (kW) = ១.០០០ វ៉ាត់
- មេហ្គាវ៉ាត់ (MW) = ១.០០០.០០០ វ៉ាត់

រាល់ពហុគុណនិងអនុពហុគុណទាំងឡាយដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុចទី៣នៃឧបសម្ព័ន្ធទី១ ។

១.១៥. យថាប្រភេទថាមពល

១.១៥.១. ឯកតា SI

- គីឡូស្វ៊ែលក្នុងមួយគីឡូក្រាម (KJ/kg)= ១.០០០ ស្វ៊ែល ក្នុងមួយគីឡូក្រាម
- ស្វ៊ែលក្នុងមួយគីឡូក្រាម (J/kg) = ១ ស្វ៊ែល ក្នុងមួយគីឡូក្រាម

ឯកតាផ្សេងៗទៀត

ស្វ័យក្នុងមួយក្រាម (J/g) = ១/១.០០០ ស្វ័យ ក្នុងមួយគីឡូក្រាម

១.១៦.១. ឯកតា SI

អំពែ (A) = ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១

មីលីអំពែ (mA) = ១/១.០០០ អំពែ

មីក្រូអំពែ (μA) = ១/១.០០០.០០០ អំពែ

១.១៧. កង្វះអគ្គីសនី

១.១៧.១. ឯកតា SI

គីឡូវ៉ុល (kV) = ១.០០០ វ៉ុល

វ៉ុល (V) = ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១

មីលីវ៉ុល (mV) = ១/១.០០០ វ៉ុល

មីក្រូវ៉ុល (μV) = ១ /១.០០០.០០០ វ៉ុល

១.១៨. បរិមាណផ្ទុកអគ្គីសនី

១.១៨.១. ឯកតា SI

ហិនរី (Henry "H") = ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១

មីលីហិនរី (Milihenry "mH") = ១ /១.០០០ ហិនរី

មីក្រូហិនរី (Microhenry "μH") = ១ /១.០០០.០០០ ហិនរី

១.១៩. អេស៊ីស្តង់អគ្គីសនី

១.១៩.១. ឯកតា SI

មេហ្គាអូម (MΩ) = ១.០០០.០០០ អូម

គីឡូអូម (kΩ) = ១.០០០ អូម

= ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១

មីលីអូម (mΩ) = ១/១.០០០ អូម
 មីក្រូអូម (μΩ) = ១/១.០០០.០០០ អូម

១.២០. បរិមាណអគ្គីសនី

១.២០.១. ឯកតាSI

គូឡុម (Coulomb "C") = ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១
 មីលីគូឡុម (Milicoulomb "mC") = ១ / ១.០០០.០០០ គូឡុម
 មីក្រូគូឡុម (Microcoulomb "μC") = ១ / ១.០០០.០០០ គូឡុម

១.២០.២. ឯកតាផ្សេងទៀត

អំពែម៉ោង (Ah) = ៣.៦០០ គូឡុម

១.២១. អាំងតង់ស៊ីតេពន្លឺ

១.២១.១. ឯកតាSI

ខេនដេឡា (Candela "cd") = ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១

១.២២. ពន្លឺ

១.២២.១. ឯកតាSI

ឡុម (Lux "lx") = ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១

១.២៣. ល្បឿនពន្លឺ

១.២៣.១. ឯកតាSI

លូមីន (Lumen "lm") = ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១

១.២៤. សកម្មភាព

១.២៤.១. ឯកតាSI

បេក្វេត (Bq) = ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១

Millicbecquerel (mBq) = ១ / ១.០០០ becquerel

១.២៥. កម្រិតស្រួច

១.២៥.១. ឯកតា SI

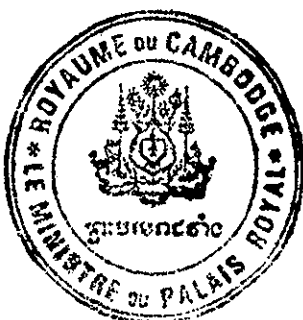
ហ្គ្រេយ (Gray "Gy") = ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១

មីលីហ្គ្រេយ (Miligray "mGy") = ១ / ១.០០០ ហ្គ្រេយ

១.២៦. ការបណ្តេញ

១.២៦.១. ឯកតា SI

តូឡុមក្នុងមួយគីឡូក្រាម (C/kg) = ដូចបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២

ផ្នែកទី ២

ការកំណត់ស្តង់ដារនៃប្រព័ន្ធឯកតាមាត្រាសាស្ត្រអន្តរជាតិ SI

១.១. រង្វាស់ប្រវែងដោយម៉ែត្រជាគោល

រង្វាស់ :

- ៥០០ ម៉ែត្រ
- ២០០ ម៉ែត្រ
- ១០០ ម៉ែត្រ
- ៥០ ម៉ែត្រ
- ២០ ម៉ែត្រ
- ១០ ម៉ែត្រ
- ៥ ម៉ែត្រ
- ២ ម៉ែត្រ
- ១ ម៉ែត្រ
- ១ សង់ទីម៉ែត្រ
- ១ មីលីម៉ែត្រ
- ១ មីក្រូម៉ែត្រ

១.២. រង្វាស់ការ៉េដោយការ៉េជាគោល

គឺជាការវាស់ ឬ គុណនឹងមួយឯកតាស្មើគ្នា ។

១.៣. រង្វាស់គូបដោយគូបជាគោល

គឺជាការវាស់ ឬ គុណនឹងមួយឯកតា និង ០១ ឯកតាទៀត ស្មើគ្នា ។

១.៤. ទ្វេសំនុះដោយលីត្រជាគោល

រង្វាស់:

- ១០ លីត្រ
- ៥ លីត្រ
- ២ លីត្រ
- ១ លីត្រ
- ៥០០ មីលីលីត្រ
- ២០០ មីលីលីត្រ
- ១០០ មីលីលីត្រ
- ៥០ មីលីលីត្រ
- ២០ មីលីលីត្រ
- ១០ មីលីលីត្រ
- ៥ មីលីលីត្រ
- ២ មីលីលីត្រ
- ១ មីលីលីត្រ

១.៥. ទម្ងន់ដោយគីឡូក្រាមជាគោល

១.៥.១. ទម្ងន់ :

- ៥០ គីឡូក្រាម
- ២០ គីឡូក្រាម
- ១០ គីឡូក្រាម
- ៥ គីឡូក្រាម
- ២ គីឡូក្រាម
- ១ គីឡូក្រាម

៥០០ ក្រាម	៥០០ មីលីក្រាម
២០០ ក្រាម	២០០ មីលីក្រាម
១០០ ក្រាម	១០០ មីលីក្រាម
៥០ ក្រាម	៥០ មីលីក្រាម
២០ ក្រាម	២០ មីលីក្រាម
១០ ក្រាម	១០ មីលីក្រាម
៥ ក្រាម	៥ មីលីក្រាម
២ ក្រាម	២ មីលីក្រាម
១ ក្រាម	១ មីលីក្រាម

១.៥.២. ទម្ងន់ដោយការ៉ាត់ជាគោល :

- ៥០០ ការ៉ាត់
- ២០០ ការ៉ាត់
- ១០០ ការ៉ាត់
- ៥០ ការ៉ាត់
- ២០ ការ៉ាត់
- ១០ ការ៉ាត់
- ៥ ការ៉ាត់
- ២ ការ៉ាត់
- ១ ការ៉ាត់
- ០,៥ ការ៉ាត់
- ០,២៥ ការ៉ាត់
- ០,២ ការ៉ាត់
- ០,១ ការ៉ាត់
- ០,០៥ ការ៉ាត់
- ០,០២ ការ៉ាត់
- ០,០១ ការ៉ាត់

